

KUNNOSTUS 2

Vesien kunnostuksen edistäminen Ikaalisten reitillä vuosina 2023–2025

Elina Nystedt/ Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Loppuraportti

1.1.2023-31.10.2025

KUNNOSTUS 2

Loppuraportti 1.1.2023-31.10.2025.

Nystedt, E. 2025. KUNNOSTUS 2, Vesien kunnostuksen edistäminen lkaalisten reitillä vuosina 2023–2025. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Loppuraportti 1.1.2023-31.10.2025.

Tekijä:

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry / Tampere

Elina Nystedt, ympäristöasiantuntija, FM

<i>Tekijä</i>	Elina Nystedt, Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY)
<i>Hanke</i>	Kunnostus 2
<i>Raportointiväli</i>	1.1.2023-31.10.2025
<i>Hankealue</i>	Ikaalisten reitti
<i>Rahoitus</i>	Ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelma 2023–2025

Yhteenveto hankkeen toimista

KUNNOSTUS 2 – Vesien kunnostuksen edistäminen Ikaalisten reitillä -hankkeen päätavoitteena oli edistää ja toteuttaa vesien kunnostus- ja hoitotyötä hankealueella yhteistyössä paikallistahojen kanssa. Hankkeessa myös suunniteltiin tulevia kunnostushankkeita ja niiden rahoitusta. Hankkeessa jatkettiin alueellisten vesienhoitoryhmien työtä ja toimintaa sekä annettiin neuvontaa paikallistahoille. Lisäksi kokonaisvaltaista vesienhallintaa syvennettiin kahdella pilottialueella, joilla aktivoitiin paikallisia maanomistajia ja vietiin kunnostustoimia kohti suunnittelua. Hankkeessa oli kaksi läpileikkaavaa teemaa: pohjavedet ja puupuhdistamomenetelmäkehitys. Puupuhdistamomenetelmäkehitystyössä hakekumppanina toimii Suomen ympäristökeskus (Syke).

Hankkeen toteutusaika oli 30.11.2022–31.10.2025 ja hanke aloitettiin tammikuussa 2023 ja se päättyi lokakuussa 2025. Hankkeen kustannusarvio oli 262 983 euroa, jolle saatiin Pirkanmaan ELY-keskuksen myöntämää ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelman hankeavustusta 55 % eli 144 640,65 euroa (sis. alv). Hankkeen lopullinen kustannus oli 232 717,44 euroa, josta ELY-keskuksen avustusta 127 994,59 euroa.

Hanke eteni suunnitelman mukaisesti, lukuun ottamatta hankkeen maatalousvaltaista pilotti- aluetta Heinilammenojalla Ikaalisissa. Alueelta löytyi keväällä 2024 viitasammakoita, minkä vuoksi kosteikkorakentamista ei voida suorittaa alueella ja lisäksi toimiin olisi täytynyt hakea vesilain mukaista lupaa. Koko Heinilammenojan kunnostaminen jäi pois hankkeesta viitasammakkolöydösten ja vesilain mukaisen luvan tarpeen vuoksi. Jämijärven kunnostustoimet puolestaan eriytettiin omaksi hankkeekseen Satakunnan ELY-keskuksen alle. Hankkeen aikana on etsitty korvaavia kunnostuskohteita Heinilammenojalle ja alettu edistää niiden kunnostamista ja teknistä suunnittelua yhdessä maanomistajien kanssa.

Alueelliset vesienhoitoryhmät kokoontuivat säännöllisesti, ja niiden kanssa käytiin läpi ajankoh- taisia vesistökunnostusasioita. Neuvontaa hankkeessa annettiin yhteensä noin 45 taholle. Neu- vontatarpeet ovat useimmiten liittyneet meneillään olevien kunnostushankkeiden toteuttami- seen tai tulevien kunnostustoimien hahmotteluun sekä huoleen vesientilasta.

Suomen ympäristökeskuksen kanssa yhteistyössä koordinoitavaa puupuhdistamoiden mene- telmäkehitystyötä edistettiin etsimällä uusia sopivia kohteita puupuhdistamoiden paikoiksi, ra- kentamalla niille puupuhdistamoita ja toteuttamalla sekä uusilla että vanhoilla kohteilla seu- rantaa ottamalla vesi- ja pohjaeläinnäytteitä. Hankkeen aikana on Syken johdolla kirjoitettu seurantatulosten perusteella tiedeartikkelin käsikirjoitusta puupuhdistamoiden toimivuudesta Knowledge & Management of Aquatic Ecosystems -sarjaan.

Pohjavesiteemaa hankkeessa käsiteltiin viestinnän keinoin, järjestäen tapahtumia ja edistäen osaltaan Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninjoen virtaamaan vaikuttaneet tekijät ja pohjavesivai- kutus -gradun valmistumista ja osallistamalla Pinsiön virtaamaselvityksiin ja pohjaveden pump- pauskokeeseen liittyviin kokouksiin.

SISÄLTÖ

1.	HANKKEEN TAVOITTEET	1
2.	HANKKEEN TOIMET JA HANKKEEN TAVOITTEIDEN TÄYTTYMINEN.....	2
2.1	Valuma-aluelähtöinen kunnostustoimien toteutus ja pilottikohteet.....	2
2.1.1.	Heinilamminojan maatalousvaltainen pilottialue.....	2
2.1.2.	Jämijärven pilottialue.....	4
2.1.3.	Tuokkolan ja Raipalan alue.....	7
2.1.4.	Pinsiön-Matalusjoen alue.....	8
2.1.5.	Pirttinevan alue.....	9
2.2	Pohjavesiteema	10
2.3	Puupuhdistamomenetelmän kehitystyö	13
2.4	Alueelliset vesienhoitoryhmät ja neuvonta.....	18
2.5	Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukuntatyö	27
2.6	Tiedotus ja viestintä.....	27
3.	HANKKEEN RESURSSIT JA TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO.....	46
4.	KUSTANNUKSET JA RAHOITUS.....	46
5.	YHTEISTYÖKUMPPANIT.....	48

KUNNOSTUS 2 – Vesien kunnostuksen edistäminen Ikaalisten reitillä vuosina 2023–2025

1. HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen päätavoitteena oli edistää ja toteuttaa vesien kunnostus- ja hoitotyötä Ikaalisten reitin alueella. KUNNOSTUS 2 -hankkeen tavoite oli jatkaa KUNNOSTUS 1 -hankkeessa tehtyä edistystyötä ja toteuttaa, vahvistaa, suunnitella ja kehittää vesienhoitotyötä sekä seurata kunnostustoimien vaikutuksia. KUNNOSTUS 2 -hankkeessa suunniteltiin kunnostustoimenpiteitä, vahvistettiin neuvottelukunta- ja sidosryhmätyötä ja lisäksi kehitettiin kunnostusmenetelmiä ja vesistökunnostuksen rahoitus pohjaa. Tavoitteena oli, että hankkeen aikana suunnitelluista töistä vähintään 1–3 etenisi toteutukseen. Konkreettista työtä pyrittiin toteuttamaan hankkeen rahoituksella, ja tarvittaessa töiden toteutukseen etsittiin muita rahoituskanavia.

KUNNOSTUS 2 - hankkeen painopistealueet olivat:

- Valuma-aluekunnostusten suunnittelu, toteuttaminen ja muu edistäminen koko Ikaalisten reitillä
- Konkreettisia hanketoimia kahdelle pilottialueelle, jotka ovat Jämijärvi ja maatalousvaltainen kohde Kyröjärven valuma-alueella
 - o Jämijärvi: Valuma-aluekunnostussuunnitelma ja tässä tunnistettujen kunnostusmahdollisuuksien teknisen suunnittelun ja toteutuksen edistäminen
 - o Ikaalisten maatalousalue: Teknisten suunnitelmien laadinta, kunnostustoimien toteutus hankkeen puitteissa ja/tai rahoituksen hakeminen toteutuksille
- Läpileikkaavat teemat: Pohjavesi ja puupuhdistamoiden menetelmäkehitys
- Alueellisten vesienhoitoryhmien toiminta ja neuvottelukuntatyö
- Vesistökunnostusneuvontaa
- Aktiivista viestintää ja sidosryhmätyötä
- Jatketaan KUNNOSTUS 1 -hankkeen työtä

2. HANKKEEN TOIMET JA HANKKEEN TAVOITTEIDEN TÄYTTYMINEN

2.1 Valuma-aluelähtöinen kunnostustoimien toteutus ja pilottikohteet

KUNNOSTUS 2 - hankkeen tavoitteena oli edistää, suunnitella ja mahdollisuuksien mukaan toteuttaa valuma-aluekunnostustoimia Ikaalisten reitin alueella. Alue on laaja, joten hankkeen aluksi valittiin kaksi pilottialuetta, joilla tätä työtä vietiin eteenpäin. Pilottialueiksi valikoitui Jämijärven valuma-alue, ja toinen kohde sijaitsee Kyrösjärven valuma-alueella Ikaalisissa.

Jämijärven pilottialueella tehtiin valuma-alueselvitystyö, jossa tunnistettiin kunnostuskohteita sekä aktivoitiin paikallisia tahoja vesistökunnostustyöhön. Kyrösjärven valuma-alueella olevalla pilottialueella tehtiin ojitussyhteisöiden herättelyä ja kunnostussuunnitelmia.

Pilottialueiden lisäksi hankkeessa pyrittiin siihen, että mahdollisuuksien ja resurssien riittävyyden mukaan valuma-alueen selvitystyötä ja suunnittelua oli mahdollista tehdä myös muilla hankkeen alueilla. Lisäksi vesistökunnostustyötä tehtiin koko Ikaalisten reitillä neuvonnan ja sidosryhmäyhteistyön kautta. Pilottialue-, edistämisen- ja neuvontatyön avulla edistettäviä vesienhoito- ja kunnostustoimia olivat esimerkiksi kosteikot, kaksitasouomat, laskeutusaltaat, pohjapadot, vesienpalautus kitu- ja joutomaille, suojakaistat, uomakunnostus sekä viljelytekniset toimet. Neuvonnan avulla edistettiin myös järvissä toteutettavaa kunnostustoimintaa. Hankkeen puitteissa toteutettavista toimista pyydettiin tarvittavat luvat, suostumukset ja selvitykset toimiin liittyen.

2.1.1. Heinilamminojan maatalousvaltainen pilottialue

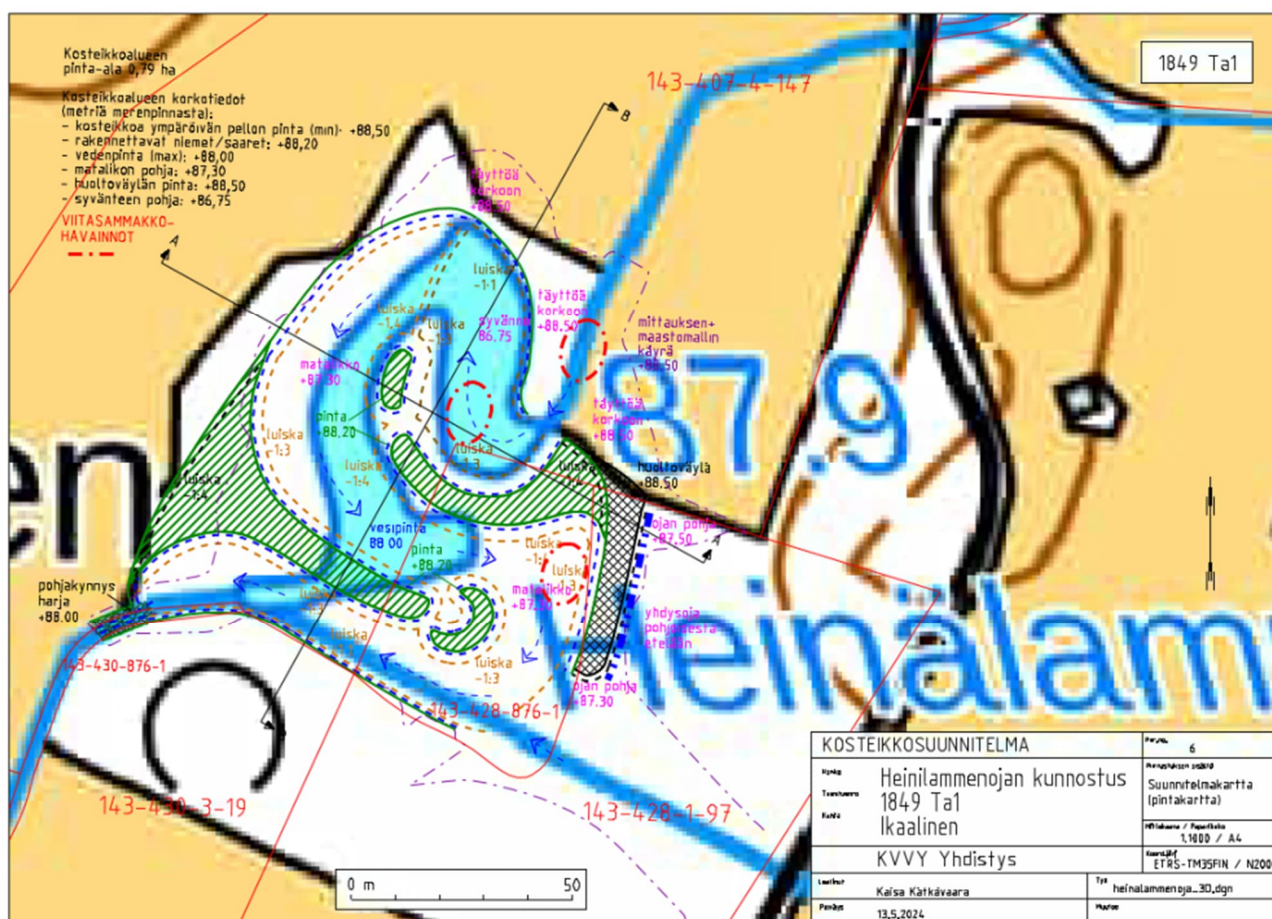
Hankkeen käynnistyttyä alettiin edistämään Heinilamminojan maatalousvaltaisen pilottialueen kunnostuksen suunnittelua. Aivan aluksi Heinilamminojan maanomistajille pidettiin 1.12.2022 yhteinen kuulemistilaisuus, jossa käytiin läpi, mitä alueen kuulumisen hankkeen pilottialueeksi tarkoittaisi ja millä tavoin työ lähtisi liikkeelle. Syksyllä 2023, kun vilja oli saatu puitua pelloilta, päästiin tekemään maastomittauksia Heinilammen alueelle (Kuva 1).

Kuva 1. Maastomittauksia Heinilammen pilottialueella syksyllä 2023. Kuva Riku Huuskola, KVVY Yhdistys.

Maastomittausten jälkeen Heinilamminojan ojitusyhteisölle pidettiin järjestäytymiskokous 14.2.2024. Ojitusyhteisön järjestäytymiskokouksessa käytiin läpi Heinilamminojan nykytilanne ja kunnostusmahdollisuuksia sekä hyväksyttiin ojitusyhteisön päivitettyt säännöt. Syksyllä 2023 tehtyjä maastomittauksia tarkennettiin lisämittauksilla, ja talven 2024 aikana tehtiin kosteikko- ja uomakunnostussuunnittelua. Tästä työn oli tarkoitus jatkaa urakoitsijoiden kilpailuttamisella ja itse kunnostustöillä. Kuitenkin keväällä 2024 tehdyissä viitasammakkokartoituksissa kosteikon alueelta havaittiin viitasammakoita, mikä vesilain mukaisen luvantarpeen kanssa esti kosteikon rakentamisen hankkeessa.

Viitasammakkoselvitys perustui kahteen maastokäyntiin, jossa viitasammakoita havainnoitiin kuuntelemalla niiden ääntelyä tulevan kosteikon laidoilta kahtena kuuntelukertana, 3.5.2024 ja 10.5.2024. Kummallakin kerralla Heinilammen kosteikkokohteella havaittiin soidintavia viitasammakkokoiraita kolmesta eri paikasta (Kuva 2). Koska kosteikon alue on jo olemassa olevaa vesialuetta, jota viitasammakot käyttävät laajasti lisääntymis- ja levähdyspaikkoinaan. Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV a kuuluva laji, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on suoraan luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan kielletty. Lisäksi alue olisi vaatinut vesilain mukaisen luvan haun, joka olisi ollut liian kallis ja aikaa vievä projekti.

Kuva 2. Heinilammen kosteikkosuunnitelma ja viitasammakon havaintopaikat punaisella. Kuva Kaisa Kätäväara, KVVY Yhdistys.

Viitasammakkolöydöksen ja vesilain mukaisen luvan tarpeen vuoksi Heinilammenojan kosteikkotoimenpiteiden edistämisestä jouduttiin luopumaan hankkeesta. Pelkkä uomakunnostus ei olisi ollut hankkeen tavoitteiden mukainen, ja kosteikkosuunnitelman jäätyä pois alueelle vielä harkittiin kaksitasouoman rakentamista. Kaksitasouoman soveltuvuuden harkintaa ja suunnittelua ei ehditty viemään loppuun KUNNOSTUS 2 -hankkeen puitteissa, mutta sitä voidaan jatkaa vielä tulevaisuudessa yhteistyössä maanomistajien ja ojitusyhteisön kanssa.

2.1.2. Jämijärven pilottialue

Jämijärven pilottialueella tehtiin valuma-alueen kunnostuskohteiden kartoitus karttatarkasteluna. Lisäksi Jämijärven alueelle perustettiin oma alueellinen vesienhoitoryhmänsä, jonka aloituskokous pidettiin Jämijärvellä 18.10.2023. Aloituskokouksessa esiteltiin hanketta ja valuma-alueella tehtävää teknistä suunnittelua esimerkkien avulla. Lisäksi osallistujat pääsivät karttojen avulla merkitsemään potentiaalisia kunnostuskohteita kartoille (Kuva 3). Jämijärven alueen vesienhallintatilaisuuteen osallistui 30 henkilöä.

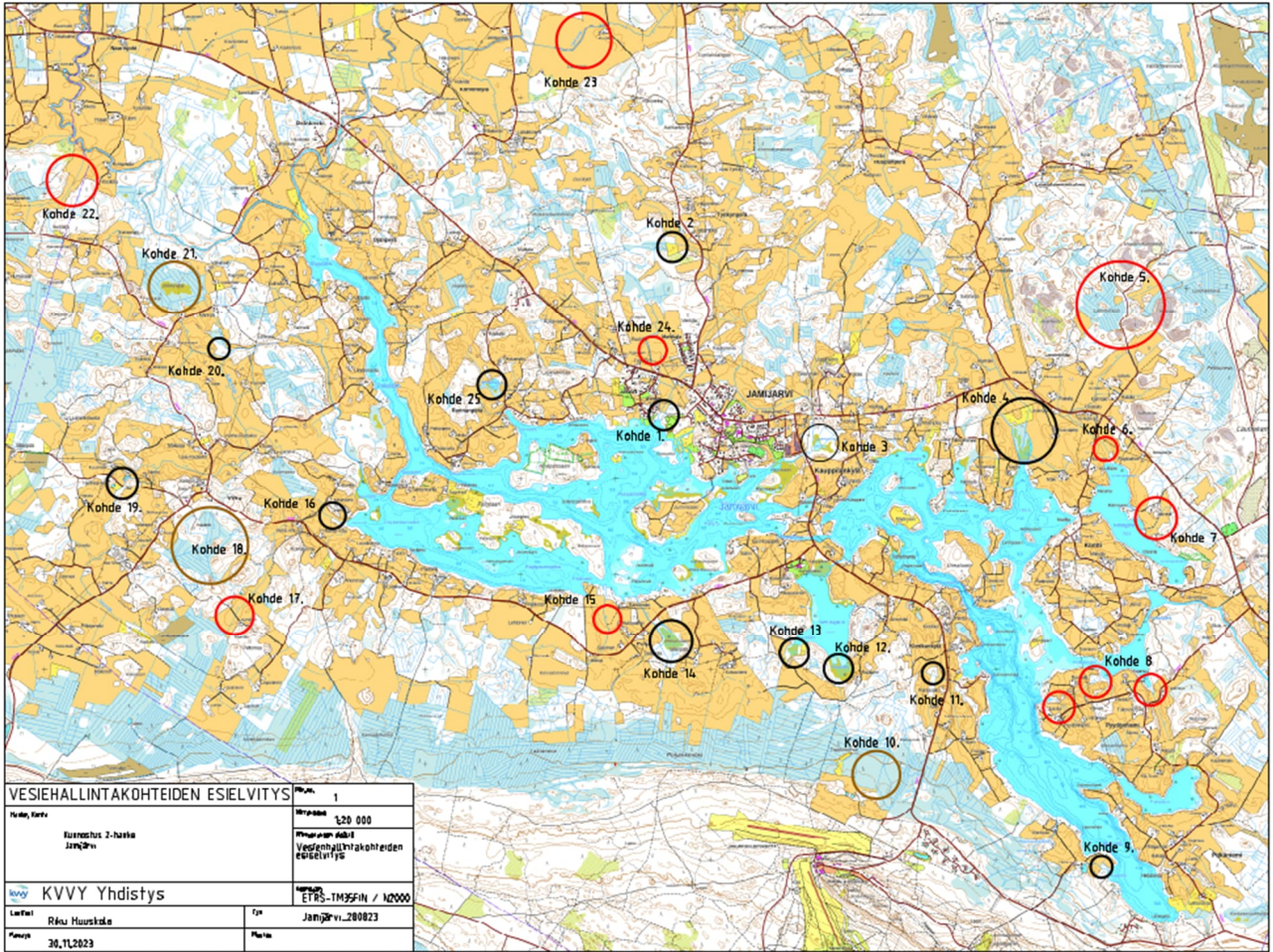

17:30	Ovet avautuvat ja kahvitarjoilu alkaa
18:00	Tilaisuuden avauspuheenvuoro, Jämsä kunta
18:10	Ikaalisten ja Jämsä reitin valuma-alueen kunnostushanke (Kunnostus 2-hanke) esittyy Elina Nystedt ja Hanna Arola (KVY Yhdistys)
18:30	Mitä valuma-alueella tehtävä tekninen suunnittelu käytännössä tarkoittaa? Riku Huuskola (KVY Yhdistys)
19:00	Kysymyksiä, ideointia ja vapaata keskustelua
20:00	Tilaisuus päättyy

Kuva 3. Jämsä alueen vesienhallintatilaisuuden 18.10.2023 ohjelma ja kuvia tilaisuudesta. Kuvat Mia-Maria Koski, KVY Yhdistys.

Jämsä lähivaluma-alueen kunnostuskohteiden kartoitus valmistui talven 2024 aikana. Kartoituksessa tunnistettiin kartalta kohteita, joita voitaisiin lähteä edistämään yhdessä maanomistajien kanssa kohti teknistä suunnittelua ja konkretiaa (Kuva 4). Talven aikana kohteiden maanomistajiin oltiin puhelimitse yhteydessä ja tiedusteltiin heidän kiinnostustaan heidän omille maille sijoitettavia vesienhallintarakenteita kohtaan. Vastaanotto oli yllättävänkin positiivista, ja neljällä kohteella käytiin keväällä 2024 maastokatselmuksilla. Lisäksi Jämsä alueelle perustettu oma alueellinen vesienhoitoryhmänsä tapasi toisen kerran 20.3.2024 (Kuva 5). Jämsä alueen vesienhallintatilaisuuteen osallistui 30 henkilöä. Jämsä karttatarkastelua jatkettiin pienimuotoisesti myös Palo- ja Naurisjoen valuma-alueiden osalta, jotka jäivät ensimmäisestä rajauksesta pois.

Kuva 4. Jämijärven valuma-alueen kunnostuskohteiden esiselvitys. Kuva Riku Huuskola KVVY Yhdistys.

- 16:30** Ovet avautuvat ja kahvitarjoilu alkaa
- 17:00** Tilaisuuden avauspuheenvuoro,
Elina Nystedt KVVY Yhdistys
- Vesistökunnostus toimenpiteet ja rakenteet
Riku Huuskola, KVVY Yhdistys
- Maatalousalueiden vesienhallinta
Janne Pulkka, KVVY Yhdistys
- Esiselvitys Jämijärven vesistökunnostus
mahdollisuuksista
Riku Huuskola, KVVY Yhdistys
- Kysymyksiä, ideointia ja vapaata keskustelua
- 19:00** Tilaisuus päättyy

TERVETULOA!

Tilaisuuden järjestävää KVVY Yhdistys ja Kunnostus 2- hanke.
Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin. Kutsua voi vapaasti jakaa eteenpäin.
Ilmoittaudu mukaan viimeistään 12.3: www.kvvy.fi/tilaustumat

Kuva 5. Jämijärven alueen vesienhallintatilaisuuden 20.3.2023 ohjelma ja kuvia tilaisuudesta. Kuvat Elina Nystedt ja Kaisa Kätkävaara, KVVY Yhdistys.

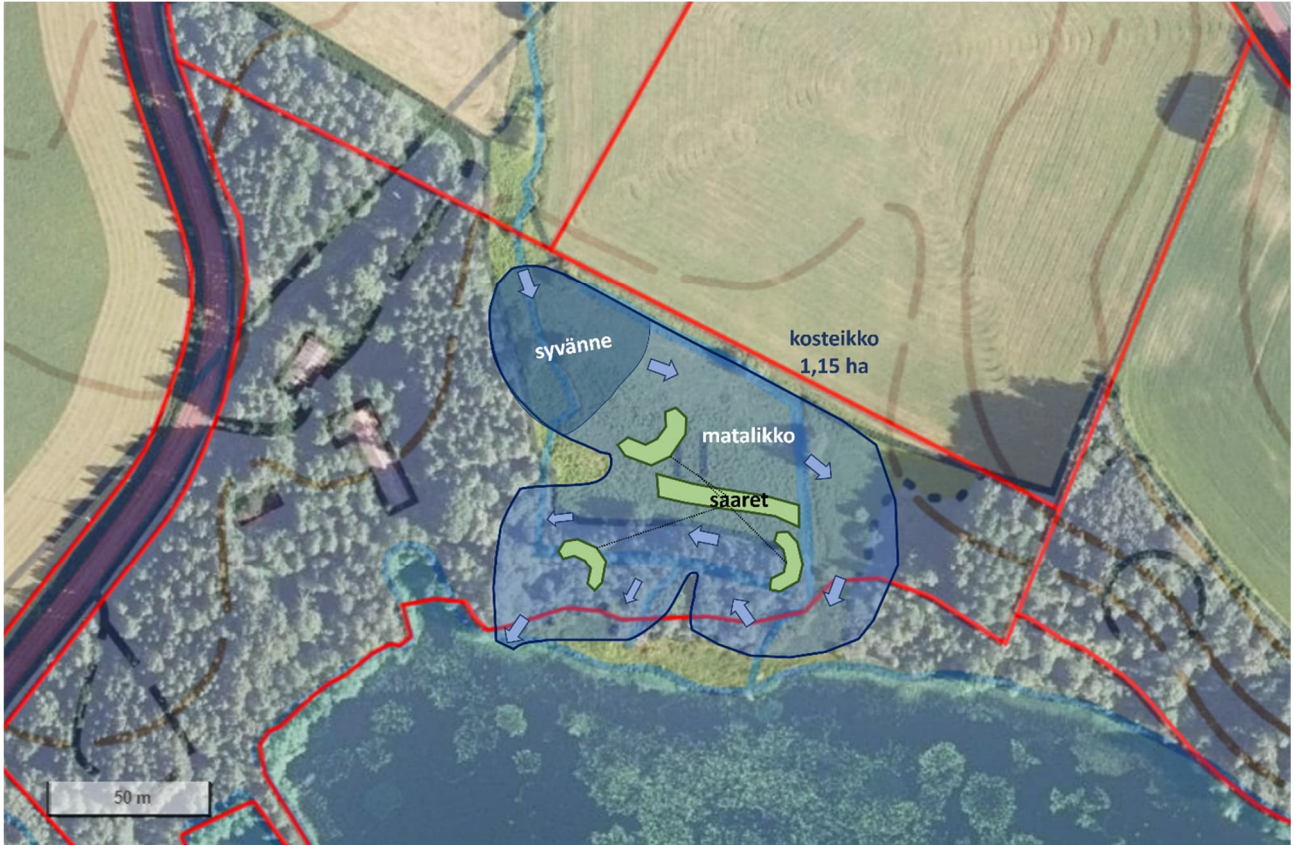
Jämijärven pilottialueen kohteiden tekniseen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet siirrettiin raportointijakson aikana omaksi hankeeksi Satakunnan ELY-keskuksen alaisuuteen Pirkanmaan ELY-keskuksen huomattua, että heidän myöntämällänsä avustuksella ei voi toteuttaa konkreettisia kunnostustoimia toisen ELY-keskuksen alueella. Pirkanmaan ELY-keskuksen myöntämästä avustuksesta Jämijärven kunnostustoimenpiteiden toteutukseen siirrettiin 31 741 € Jämijärven kunnostushankkeen kokonaisbudjetin ollessa 57 710 €. Jämijärven alueelle perustetun alueellisen vesienhoitoryhmän toiminta ja alueen kunnostustoimien edistys (muun kuin teknisen suunnittelun ja konkreettisen rakentamisen osalta) kuuluivat edelleen Pirkanmaan ELY-keskuksen avustaman hankkeen alaisuuteen. Jämijärven ryhmä tapasi Jämijärven pohjavesiretken merkeissä 21.8.2024, alueellisen ryhmän kokouksessa 4.6.2025 ja Jämijärven maastoretken merkeissä 27.8.2025.

2.1.3. Tuokkolan ja Raipalan alue

Hämeenkyrön Tuokkolan ja Raipalan alueilla alettiin edistämään vesienhallinnan suunnittelua loppuvuodesta 2022 maanomistajien kanssa. Tuokkolan suunnasta tuleva laskuoja tuo mukanaan runsaasti kiintoainesta Kirkkojärveen, ja asiaan tehtiin esitys vesienhallintarakenteista tilan korjaamiseksi vuonna 2023. Vuonna 2024 Tuokkolan laskuojaan tehtiin alustavat maastomittaukset, joiden perusteella laadittiin hahmotelmat toimenpiteistä Tuokkolan uomakunnostuskohteelle, mutta teknistä suunnittelua ei ehditty viemään loppuun hankkeen puitteissa.

Raipalan vesijättömaalle puolestaan tehtiin esitys kosteikon paikasta loppuvuodesta 2024 (Kuva 6). Heinilammenojan viitasammakkokokemuksesta viisastuneena kohteelle päätettiin hakea lausuntoa

ELY-keskuksesta ennen kohteen teknistä suunnittelua. Lausuntojen perusteella kohteelle käytiin tekemässä liito-orava- ja viitasammakkokartoitus kevään 2025 aikana kahtena ajankohtana, liito-oravan osalta 27.3.2025 ja viitasammakoiden osalta 29.4.2025 ja 9.5.2025. Kartoituksissa ei tehty havaintoja liito-oravista eikä viitasammakoista, joten 17.6.2025 alueella käytiin tekemässä maastomittaukset kohteen teknistä suunnittelua varten. Tässä vaiheessa lopullinen ratkaisu tulevasta kosteikosta odottaa vielä maanomistajien hyväksyntää asian eteenpäin viemiseksi.

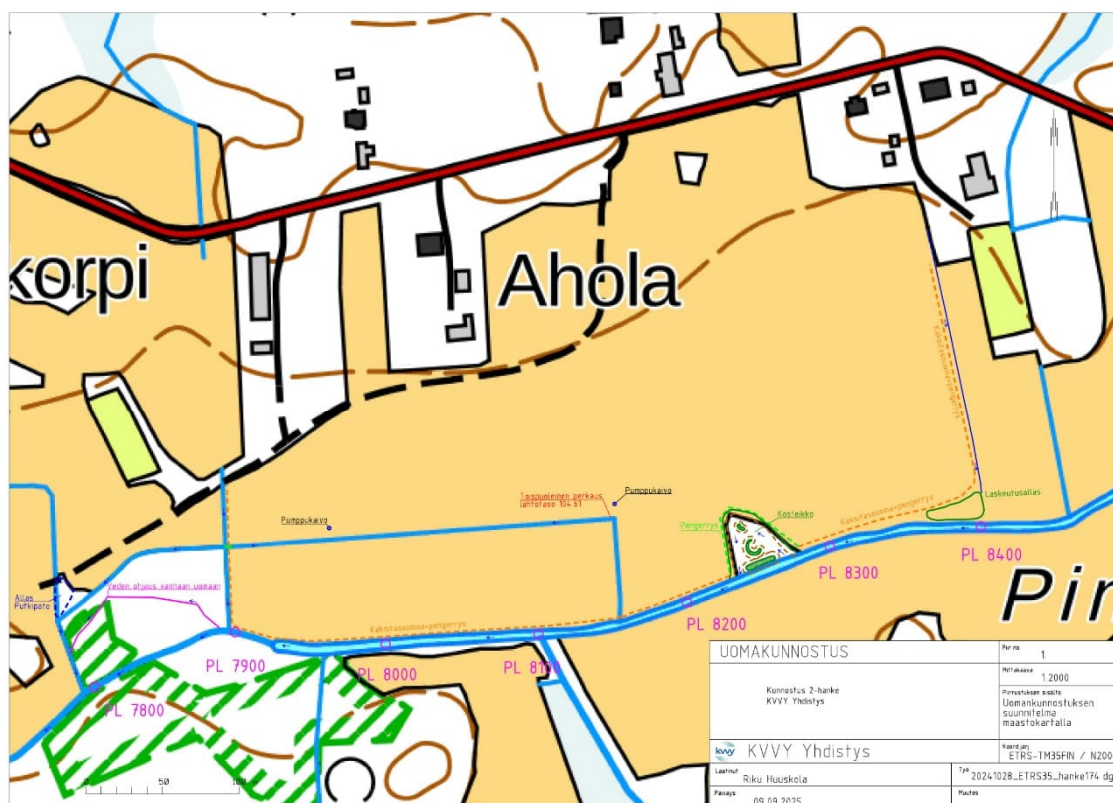
Kuva 6. Raipalan kosteikkokohteen ensimmäinen luonnosehdotelma. Kuva Kaisa Kätäväara, KVVY Yhdistys.

2.1.4. Pinsiön-Matalusjoen alue

Pinsiön-Matalusjoen alueella lähdettiin edistämään Pinsiönjoen vesienhallintaa ensiksi maastokäynnillä ja maastomittauksilla 2024. Pinsiönniityn alueella, Pinsiönjoen pohjoispuolella sijaitsevat pellot kärsivät märkyydestä sekä tulvaongelmista. Tulvan aikaan pellot jäivät veden alle, jolloin pelloilta huuhtoutuu ravinteita jokeen. Märkyysongelmat haittaavat peltöjen käyttöä sekä altistavat peltöjen maanrakenteen tiivistymiselle. Tiivistyminen estää veden imeytymisen maahan ja lisää pintahuuhtoutumaa.

Ongelmiin lähdettiin hakemaan ratkaisua maanomistajien kanssa kaksitasouoma- ja pengerrysrakenneilla. Pinsiönjokeen rakennettaisiin tulvahyllyä noin 500 metriä. Tulvahyllyn kaivumassoista rakennettaisiin penger hyllyn yläpuolelle estämään tulvavesien nousu pelloille. Peltolohkot ovat salaojitettuja, ja niissä on pumppaamot valmiina. Salaojavedet ohjataan olemassa olevaan laskuojaan. Parantamalla peltöjen vesitaloutta edistetään veden imeytymistä maaperään ja saadaan ravinteet kasvien käyttöön.

Kaksitasouomarakenteiden lisäksi kahteen laskuojaan on suunniteltu laskeutusallas sekä laskeutusallas + putkipato. Kaksitasouoman yhteyteen on tarkoitus myös rakentaa kosteikkorakenteita pusikoituneelle alueelle joen kyljessä. Pinsiönjokea on aikanaan oiottu, ja vanha uoma kulkee metsäsaarekkeissa peltojen keskellä. Osa Pinsiönjoen vesistä on suunniteltu ohjattavan takaisin vanhaan uomaan, joka tekee 125 metrin lenkin metsäsaarekkeen läpi (Kuva 7).

Kuva 7. Pinsiönjoen uomakunnostussuunnitelma maastokarttapohjalla. Kuva Riku Huuskola, KVY Yhdistys.

2.1.5. Pirttinevan alue

ELY-keskuksen NEVALA-hanke on tehnyt esiselvityksen Kihniön Pirttinevan entisen turvetuotantoalueen jälkikäyttömahdollisuuksista ennallistamisen näkökulmasta. KUNNOSTUS 2 -hanke edisti kohteen vientiä tekniseen suunnitteluun ja haki maanomistajilta luvat kohteen suunnittelua ja toteutusta varten. KVY Yhdistys haki erillistä JTF-hanketta Pirttinevan kohteen teknistä suunnittelua varten. NEVALA-hankkeen tekemä esiselvitys on luettavissa NEVALA-hankkeen kotisivuilla: https://www.ely-keskus.fi/documents/d/ely-keskus/esiselvitys_pirttineva-pdf.

2.2 Pohjavesiteema

Pohjavesiteema on herättänyt keskustelua jo KUNNOSTUS 1 -hankkeen aikana. Pohjavesivaikutteisuu-
den merkityksen ymmärtäminen, yhteys vedenkiertoon ja sitä kautta kytkeytyminen vesientilaan sekä
pohjavesivarojen käyttö lkaalisten reitillä otettiin näin ollen osaksi KUNNOSTUS 2 -hanketta. lkaalisten
reitien läpi kulkee vesivaroiltaan merkittävä Tampere-Ylöjärvi-Hämeenkyrö-harjujakso, joka jatkuu Hä-
meen kangas-Pohjankangas-reunamuodostumana reitin länsiosalla. Pohjavesiteemaa tuotiin esiin
etenkin tiedottamisen ja viestinnän kautta.

Vuonna 2023 hanke järjesti pohjavesiaiheisen yleisötilaisuuden Hämeenkyrössä Turkimusojan valuma-
alueella 23.8.2023. Tilaisuudessa käsiteltiin pohjavesiaihetta, jaettiin tietoa sekä päästiin keskustele-
maan aiheesta. Pohjavesipäivä aloitettiin Mannanmäen näkötornilta, joka on Turkimusojan valuma-
alueen korkein kohta. Mannanmäen näkötornilta avautuivat hienot maisemat kaikkiin ilmansuuntiin
ja sieltä oli mahdollista tarkastella maisemaa ja sen harjujaksoja sekä vesimuodostumia karttojen
avulla. Mannanmäeltä suunnattiin Turkimusojalle, jonne KUNNOSTUS 1 -hankkeen ja KVVY Yhdistyksen
VIRTA-hankkeen yhteistyönä kunnostettiin taimenelle kutusoraikkoja ja tehtiin virtavesikunnostusta.
Turkimusojan solistessa kuultiin myös LIFE Revives -raakkuhankkeen toimista ja oli mahdollisuus omin
silmin havainnoida eroosiosuojausta vaativia kohteita. Turkimusojalta suunnattiin Telkkojärven ran-
taan, missä paikalliset kertoivat veden laatuun ja määrään liittyvistä huolistaan pohjavesivaikuttei-
sessa Telkkojärvestä sekä pohtivat niiden yhteyttä vedenottoon alueella. Seuraavana vierailukoh-
teena oli läheinen vedenottamo, jossa tutustuttiin vedenottamoon sekä pohdittiin vedenoton mah-
dollisia vaikutuksia lähivesien tilaan ja määrään. Maastoretken jälkeen oli asiantuntijapuheenvuoro-
jen aika Särkijärven leirikeskuksessa. Pohjavesipäivän koko ohjelma on esitetty kuvassa 8 Pohjavesi-
aihe herätti paljon kysymyksiä ja mukana oli yhteensä 41 kuulijaa.

POHJAVESIPÄIVÄ 23.8.2023

- Klo 14:00** Aloitus **Mannanmäen näkötorilla** (Tornitie 34)
- Klo 14:30** Maastokäynti:
Turkimusojä → Telkköjärvi → Vedenottamo →
Särkijärven leirikeskus (Leirikeskuksentie 80)
- Klo 17:00** Kahvit
- Klo 17:20** Nina Nenonen (Pirkanmaan ELY-keskus)
Eni maankäyttömuotojen vaikutukset pohjavesiin
- Klo 17:40** Tiina Kaipainen (GTK)
Ulvaanharjun ja Mannanmäen rakennusgeologiset
selvitykset
- Klo 18:00** Jari Luoma (Hämeenkyrön Vesi Oy /
Hämeenkyrön kunta)
Hämeenkyrön Vesi Oy:n toiminta
- Klo 18:20** Sami Ojala (KVVY Yhdistys)
Pohjavesien merkitys raakulle ja taimenelle
- Klo 18:40** Kysymyksiä ja vapaata keskustelua
- Klo 19:00** Tilaisuus päättyy

Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin. Kutsua voi vapaasti
jakaa eteenpäin! Ilmoittautuminen viimeistään 16.8.:
www.kvvy.fi/tapahtumat tai Ella Ketolalle 050 569 5003

TERVETULO!

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Kuva 8 Pohjavesipäivän ohjelma ja kuvia maastokohteilta. Kuvat Ella Ketola ja Elina Nystedt, KVVY Yhdistys.

Vuonna 2024 hanke järjesti pohjavesiaiheisen retken Jämijärvellä 21.8.2024. Retkellä tutustuttiin pohjavesien muodostumiseen, lähteisiin, vesiosuuskunnan toimintaan, VPK:n toimiin pohjavesialueella tapahtuvien onnettomuuksien varalta sekä pohjavesien suojelemiseen ja alueella oleviin riskitekijöihin. Tapahtumassa oli mukana yhteensä noin 30 osallistujaa. (Kuva 9).

**POHJAVESIRETKI
JÄMIJÄRVELLÄ**
21.8.2024 klo 16-20

Aloitus Jämi-Areenan pihalla (Jämintie 655)
Bussikuljetus lähtee Jämi-Areenan pihalta klo 16

Uhrilähde (Uhrilähtentie)
Harjujen synty ja pohjaveden muodostuminen
(Pasi Talvitie, GeoPark)

Perhepuiston uimaranta (Perhepuistontie)
VPK:n toiminta ja laitteisto
Jämijärven vesiosuuskunnan toiminta

Jämikeskuksen näkötorni (Jämintie 655)
Eri maankäyttömuotojen vaikutukset pohjavesiin ja
pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat
(Hanna Laihin, Varsinais-Suomen ELY-keskus)

Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin. Kutsua voi
vapaasti jakaa eteenpäin! Ilmoittautuminen viim. 14.8.:
<https://link.webropol.com/ep/pohjavesiretki2024>
tai Ella Ketolalle 050 566 6396. Ensimmäiset 50
ilmoittautunutta mahtuvat bussikuljetukseen.
Tervetuloa!

 Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Kuva 9 Jämijärvellä järjestettiin elokuussa pohjavesiretki, joka kokosi paikalle noin 30 osallistujaa kuulemaan pohjavesistä, niiden muodostumisesta, niihin liittyvistä uhista, käytöstä ja suojelusta. Kuvat Elina Nystedt.

Hankkeen aikana tehtiin pohjavesiaiheisia kartta-aineistoja sekä perehdyttiin alueen paikallisiin pohjavesien suojelusuunnitelmiin ja muihin raportteihin. Hankkeen aikana valmistui myös Ella Ketolan Helsingin yliopistoon tekemä maisteritutkielma *Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamaan vaikuttaneet tekijät ja pohjavesivaikutus*. Hanke osallistui maisteritutkielman tekemiseen ohjaamalla maisteritutkielman teossa. Maisteritutkielma antoi uutta tietoa Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamiin vaikuttavista tekijöistä. Maisteritutkielma on kokonaisuudessaan nähtävillä Helsingin yliopiston avoimessa julkaisuarkistossa: <https://helda.helsinki.fi/items/7d92727b-bf7a-4803-b2ae-a19f49e685fe>. Pohjavesiteemaa on toteutettu raportointijaksolla myös osallistumalla Tampereen Veden järjestämiin kokouksiin, joissa käytiin läpi Pinsiön-Matalusjoen virtaamamittaus selvitystä.

2.3 Puupuhdistamomenetelmän kehitystyö

Puupuhdistamomenetelmän kehittämisessä ja testauksessa yhteistyökumppanina oli Suomen ympäristökeskuksen (Syke) johtava tutkija Kari-Matti Vuori. Syken aikaisempi PuuValuVesi-hanke osoitti, että puuaineksen lisääminen ojastoihin, vesiensuojelurakenteisiin, virtavesiin ja järvien rantavyöhykkeille voi vähentää merkittävästi ravinne-, kiintoaines- ja humuskuormitusta sekä lisätä vesiluonnon monimuotoisuutta. Tämä on seurausta puuaineksen pinnalle muodostuvasta päällyskasvustosta ja sitä hyödyntävästä pohjaeläimistöstä. Tutkimustietoa puupuhdistamoiden toimivuudesta on kuitenkin vähäisesti, joten Kunnostus2-hankkeessa jatkettiin puupuhdistamoiden seurantatutkimusta ja rakennettiin uusia puupuhdistamoita.

KUNNOSTUS 2 -hankkeen aikana seurattiin PuuValuVesi-hankkeen aikana tehtyjen puupuhdistamoiden toimivuutta seuraamalla niiden tilaa ja ottamalla niiltä vesi- sekä pohjaeläinnäytteitä. Hankkeessa korjailtiin olemassa olevia puupuhdistamokohteita ja tehtiin uusia puupuhdistamoita Ikaalisten Välikylään ja Iso-Oksjärvelle. Lisäksi Neova Group rakennutti puupuhdistamon Sarkinnevan turvetuotantoalueella olevaan kosteikkoon. Vesistöseurantaa toteutettiin omien kohteiden lisäksi Neovan Sarkinnevan ja Metsähallituksen Latonevan puupuhdistamokohteilla. Iso-Oksjärvellä testattiin myös järviveteen asennettavaa puupuhdistamokehikkoa.

Vuonna 2023 hanke alkoi kunnostamalla KUNNOSTUS 1 - ja PuuValuVesi-hankkeiden aikana tehtyjä puupuhdistamoita (Lukkarinojan maatalousoja ja Karviantien metsäoja), etsimällä uusia kohteita puupuhdistamoiden rakentamiselle sekä toteuttamalla olemassa olevien kohteiden vedenlaatu-seurantaa. Uusien puupuhdistamokohteiden etsinnässä tehtiin yhteistyötä myös Neova Groupin ja Metsähallituksen kanssa tarkastelemalla mahdollisia kohteita yhdessä sekä kartoilta että maastossa. Vuoden 2023 aikana järjestettiin yhdet puupuhdistamotalkoot 29.5.2023, joihin osallistui hankkeen työntekijöiden lisäksi yksi talkoolainen (Kuva 10).

Kuva 10 Puupuhdistamotalkoot Parkanon Lukkarinojalla 29.5.2023. Ojassa päällimmäisenä näkyvät tukkipokoluokan puut oli tulva kuljettanut alavirtaan. Ne siirrettiin takaisin ja yritettiin paalutuksilla varmistaa paikallaan pysyminen. Kuva Hanna Arola, KVVY Yhdistys.

Neova Groupin Sarkinevan turvetuotantoalueelle perustettiin uusi puupuhdistamokohde talven 2024 aikana. Keväällä 2024 olemassa olevilla puupuhdistamokohteilla käytiin tekemässä maastokatsel-mukset, ja epäkunnossa olevia puupuhdistamoita korjailtiin kesällä 2024. Lukkarinojan ja Karviantien

kohteilla tukit olivat lähteneet osittain liikkeelle kevään tulvissa ja niitä jouduttiin tuomaan alajuoksulta takaisin paikoilleen ja sitomaan paremmin (Kuva 11).

Vuoden 2024 aikana uusille mahdollisille kohteille tehtiin maastokatselmut maanomistajien kanssa, ja Välikylän uuden kohteen rakentamisesta sovittiin urakoitsijan ja puuntoimittajan kanssa. Välikylän kohdetta päästiin toteuttamaan lokakuun 2024 aikana konetyönä (Kuva 11).

Vuoden 2024 aikana myös kilpailutettiin pohjaeläinnäytteenotto uusien puupuhdistamoiden pohjaeläinseurantaa varten. Näytteenotto toteutettiin syyskuussa 2024. Kohteilla tehtiin myös vedenlaatu-seurantaa touko- ja syyskuussa 2024 ottamalla vesinäytteet tulevasta ja lähtevästä vedestä ja uusista puupuhdistamokohteista ennen puun lisäystä (Kuva 11). Lukkarinojan ja Karviantien puupuhdistamojen pohjaeläinnäytteenoton toteutti Syke.

Kuva 11 Vasemmanpuoleisessa yläkuvassa vesinäytteenotossa Metsähallituksen Latonevan kohteella. Oikeanpuoleisessa yläkuvassa tarkistuskäynnillä Lukkarinojan kohteella. Vasemmanpuoleisessa alakuvassa korjaamassa puupuhdistamoa Lukkarinojalla. Suuri osa tukkipokoluokan puusta kelpui ja siirtyi toistamiseen tulvan voimasta alavirtaan ankkuroinnista huolimatta. Oikeanpuoleisessa alakuvassa rakentamassa uutta puupuhdistamoa Välikylään konetyönä. Kuvat: Elina Nystedt.

Vuonna 2025 Iso-Oksjärvelle rakennettiin kaksi järveen asennettavaa puupuhdistamokehikkoa 23.4.2025 järjestetyissä talkoissa, ja 12.5.2025 Iso-Oksjärvellä rakennettiin puupuhdistamoita kolmeen ojastoon yhdessä ranta-asukkaiden kanssa (Kuva 12). Vuoden 2025 aikana jatkettiin myös vedenlaatu-seurantaa ja Syke kävi ottamassa pohjaeläinnäytteet puupuhdistamokohteilta.

Kuva 12 Vasemmanpuoleisessa kuvassa asennetaan puupuhdistamokehikkoa Iso-Oksjärven rantaveteen. Oikeanpuoleisessa kuvassa talkootyöntekijät ja puupuhdistamo Iso-Oksjärvellä.

Hankkeen aikana Syke on koostanut Parkanon puupuhdistamojen vedenlaadun seurantatuloksia vuosilta 2022–2025 osana valtakunnallista aineistoa, jonka tuloksista on tekeillä tieteellinen artikkeli.

Menetelmäkehityksen tuloksia:

- Puupuhdistamoita ei kannata sijoittaa kohteisiin, joissa on liian suuret tulvavirtaamat, ellei puuaineksen uppoamista ja ankkurointia saada varmistettua. Etenkin ojiksi oikaistuissa purokokoluokan uomissa (kuten Lukkarinoja tässä hankkeessa), joissa virtaamavaihtelut ovat ääreviä, on puuaineksen paikoillaan pysyminen ilman uppoamisen ja paikoillaan pysymisen varmistaminen työlästä. Vaikka puumateriaalia yritettiin ankkuroida, runsasvirtaamaisissa paikoissa (esim. Lukkarinnoja ja Karviantie) puut eivät pysyneet paikoillaan vaan lähtivät tulvassa liikelle.
- Ongelmaksi osoittautui myös liian isokokoinen ja kuiva puumateriaali, josta suuri osa jäi kellumaan vuosiksi. Etenkin Karviantien järeimmät kuusitukit kelluivat jo neljättä vuotta.
- Edellä mainituista seikoista johtuen vedenlaatuvaikutusta ei ollut. Hankkeen kv-tiedeartikkelin vertailussa nämä Parkanon ojat erosivat selvästi ojakokeiluista Taipalsaarella, jossa upotettiin rankapuunippuja pidemmälle matkalle ja vedenlaatu parani selvästi.
- Sekä Lukkarinnojan että etenkin Karvian metsäojan pohjaeläimistö runsastui ja monimuotoistui selvästi puulisäysten ojaympäristöissä verrattuna paljaan hienoaineksen ojapohjiin. Lisäksi pölvien lajisto ja solumäärät olivat korkeat uppopuupinnoilla. Pohjaeläimistö kolonisoit nopeasti myös uudet puupuhdistamot. Tiedeartikkelissamme puulisäystä suositellaankin yhtenä keinona lisätä maatalousuomastojen monimuotoisuutta.
- Kokemuksemme osoittaa, että voimakkaasti vaihtelevien virtaamien ojastoissa suora tukkipuun lisäys ei ole toimiva eikä suositeltava toimenpide vedenpuhdistuksen näkökulmasta. Tiedeartikkelimme vertaileva tutkimus viittaa siihen, että puupuhdistamojen toteutus kannattaa suunnata virtaamaoloiltaan vakaampiin ojastoihin, joissa pidemmällä käsittelymatkalla ja nippu-upotuksilla sekä vedenlaatu että biologinen monimuotoisuus paranevat.
- Puumateriaalin sijoittaminen tulisi tehdä riittävän pieniin ojastoihin tai uoman osuuksiin, joissa virtaama on pieni, esimerkiksi laskeutusaltaisiin tai kosteikkoihin.
- Tulvaherkissä uomissa suositellaan kokeiltavan puulisäyksiä osana kaksitasouomien rakentamista maatalousojissa. Tulvatasanteet osaltaan todennäköisesti vähentäisivät tulvaveden painetta puurakenteisiin ja toisaalta puulisäys tehostaisi tulvaveden nousua tasanteille.
-

- Puupuhdistamoiden erilaisista asennustavoista testattiin puusta rakennettua asennuskehikkoa, johon puurangat asennettiin kehikkojen sisälle ja painoksi kehikkojen pohjalle laitettiin betonilaattoja sekä kiviä. Kehikko oli toimiva tapa sijoittaa puumateriaalia rantaveteen, ja ainakin kesän aikana se pysyi hyvin paikoillaan. Nähtäväksi jäi, miten jäät vaikuttavat siihen, sillä kehikko asennettiin keväällä 2025 sopivan kohteen ja maanomistajien löydyttyä. Kehikko mahdollisti puumateriaalin pysymisen halutulla paikalla.
- Puupuhdistamoiden asennustavoista hankkeessa päästiin testaamaan myös konetyötä. Puumateriaali niputettiin rankojen ollessa metsätyökoneen kourassa, ja kouralla päästiin kätevästi asettamaan rankanippu haluttuun kohtaan uomaa (Kuva 11). Tekniikkaa pystytään soveltamaan kohteissa, joissa uoman läheisyyteen on mahdollista päästä metsätyökoneella.
- Taulukossa 1 on esitelty Lukkarinajan ja Karviantien puupuhdistamokäsittelyn kokemuksia.

Taulukko 1. Yhteenvedo Lukkarinojan ja Karviantien metsäojan pitkäaikaissurantojen kokemuksista.

TUTKIMUS-KOHDE	OMINAISUUDET	PUUKÄSITTELY	VEDENLAATU	BIODIVERSITEETTI
Lukkarinoja	Mutkittelevasta purosta maatalousojaksi oikaistu suora uoma Lukkarinojan alajuoksulla juuri ennen Kovesjokea. Valuma-alue noin 4 neliökilometriä. Voimakkaasti jyrkkä pudotuskorkeus. Peltopenkereet jyrkät, tulvakorkeudessa vesileveys >5 m, kuivusjaksoilla hyvin vähävetinen liru.	Puutavara pääosin tukkipokoluokkaa. Pudotus metsäperäkärystä nosturilla uomaan aliveden aikaan, puu jäi maakaamaan pohjaa vasten. Tukit aseteltiin käsin rinnakkain ja alavirran puolelle hakattiin paalurivi pitämään puuta paikallaan. Paalut jäivät liian mataliksi. Käsitelymatka noin 30 metriä. Uponnut puuaines alkoi hankkeusien aikana peittyä eroosioaineksen alle. Tulva rikkoi rakenteen joka vuosi.	Vedenlaadussa ei havaittu juurikaan eroa puukäsittelyn yläpuolisissa ja alapuolisissa vesinäytteissä, mutta typpipitoisuudet olivat lievästi alemmalla tasolla alapuolisissa näytteissä. Kuivina aikoina vesinäytteitä ei saatu tai edustavan näytteen saaminen oli vaikeaa/ mahdotonta (roskat, hienoaines).	Uppopuupinnoilla runsas piilevästö. Pohjaeläimistö runsastui ja monimuotoistui selvästi (katso artikkelikäsi- kirjoitus). Puupinnoille kolonisoitui etenkin virtavesilajistoa (vesihyönteisiä) ja kotiloita, kun paljaan oja pohjan eläimistössä vallitsivat pehmeän pohjan surviaissäsket, vesisiirat, harvasukasmadot ja nivelmadot.
Karviantien metsäoja	Lehmiletonnevan metsäojitusalueen laskuoja. Alavaa maata, ojan vesileveys pari metriä.	Järeää, kuivaa kuu-situkkaa, tuotiin metsäkoneella ja vyörytettiin ojaan talkoilla. Tukit sidottiin sisälkötellä, mutta tulva nosti niitä penkkaa vasten. Korjailusta huolimatta suuri osa tukeista kellui kolmen vuoden seurannan ajan.	Vedenlaatuun ei juuri mitään vaikutusta, mutta typpipitoisuudet olivat lievästi alempia alapuolissa näytteissä yläpuolisiin verrattuna.	Pohjaeläimistö runsastui ja monipuolistui selkeästi. Lajisto puupinnoilla koostui puroille tyyppillisistä vesihyönteislajeista, kun taas paljaiden oja pohjien lajisto koostui pääosin surviaissäskistä ja nivelmadoista.

Puupuhdistamomenetelmäkehitystyöhön liittyvä viestintä:

Suomen ympäristökeskus (K-M Vuori) on esitellyt menetelmää ja KUNNOSTUS 2 -hankkeen toimintaa yleisötilaisuuksissa 29.1.2024 Taipalsaarella (Saimaan ympäristö- ja tiedekasvatuksen tuki ry), Vesilintuklinikalla 22.2.2024 (Metsästäjäliitto, Sotka-hanke) ja Ikaalisten reitin neuvottelukunnan tilaisuudessa 19.3.2024. Karviantien toista puupuhdistamokohdetta esiteltiin Turvemaiden vesienhallinta -maastoretkellä 19.9.2024. Suomen ympäristökeskuksen (Syke) Kari-Matti Vuori piti puupuhdistamotyöhön liittyvän esitelmän Vesistökuunnostusverkoston aamukahveilla 27.9.2024. Tallenne on katsottavissa Vesistökuunnostusverkoston YouTube-kanavalla <https://www.youtube.com/watch?v=J6qfvS6B8lk>.

Puupuhdistamoista viestittiin neuvottelukunnan kokouksien yhteydessä myös Ikaalisten reitin alueellisille ryhmille ja paikallisille suojeluyhdistyksille.

Hankkeen aikana on Syken johdolla, saatujen seurantalulosten perusteella kirjoitettu tiedeartikkelin käsikirjoitusta puupuhdistamoiden toimivuudesta neljässä erityyppisessä ojassa, joista kaksi on Parkanossa tässä hankkeessa toteutettua seurantakohtetta. Kaksi kohtetta on Syken aiemmassa hankkeessa perustettuja kohteita Taipalsaarella Etelä-Karjalassa. Käsikirjoitus viimeistellään loppuvuodesta 2025 ja jätetään arvioitavaksi Knowledge & Management of Aquatic Ecosystems -sarjaan.

2.4 Alueelliset vesienhoitoryhmät ja neuvonta

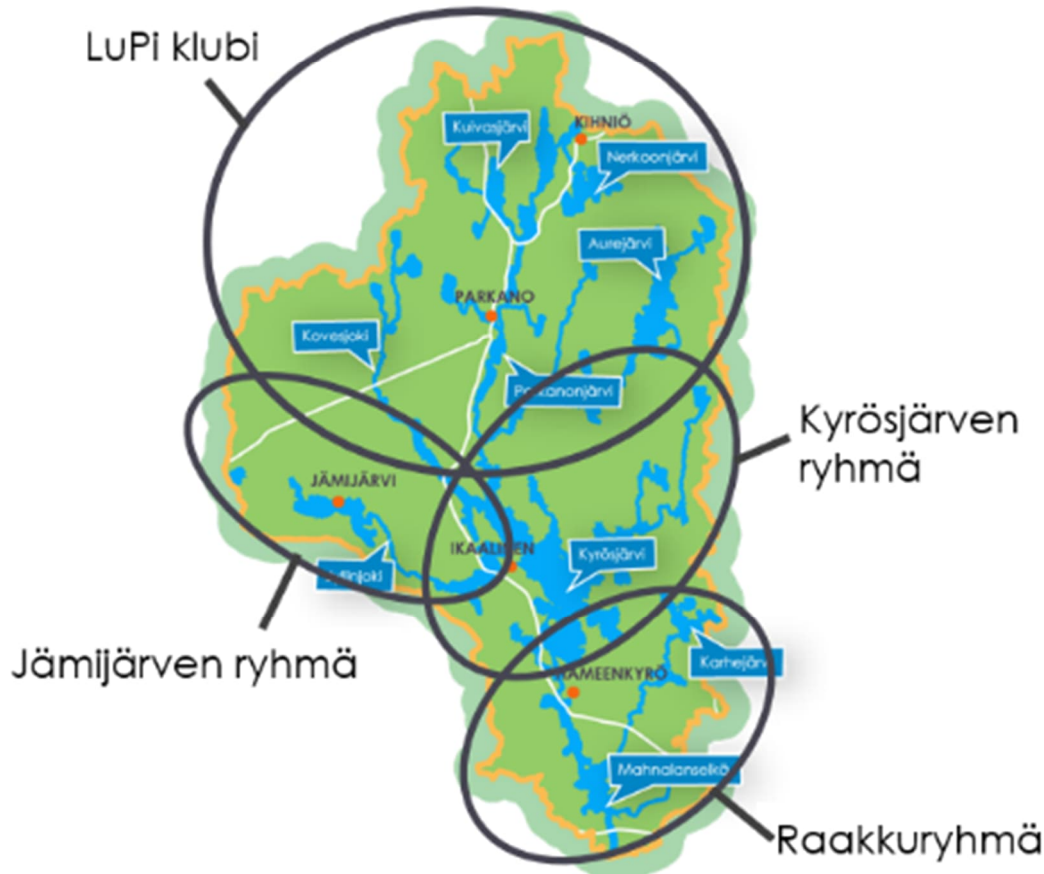
Edellisen, KUNNOSTUS 1 - hankkeen (2020–2022) toteutus aloitettiin kolmen alueellisen ryhmän, Luoteis-Pirkanmaan klubin, Kyrösjärven ryhmän ja Raakkuryhmän, kautta. Edellisessä hankkeessa ryhmien toiminta oli yksi hankkeen tärkeimpiä ja keskeisimpiä tavoitteita. Nämä kolme ryhmää ovat osoittautuneet toimiviksi, ja kukin ryhmä on löytänyt sille sopivia toimintatapoja. Ryhmissä on keskitytty kunkin alueen omiin erityispiirteisiin sekä niihin liittyviin kysymyksiin ja pyritty löytämään vastauksia niihin. Ryhmien kautta on onnistuttu viemään Ikaalisten reitin vesienhoitoa myös kohti konkretiaa joko hankkeen toteuttamien toimien tai paikallisten tai muiden sidosryhmien toteuttaman toiminnan kautta. KUNNOSTUS 2 -hankkeessa olemassa olevien kolmen ryhmän toimintaa jatkettiin, ja niiden rinnalle perustettiin vielä oma ryhmä Jämijärvelle. Alueelliset vesienhoitoryhmät ovat kokoontuneet noin kaksi kertaa vuodessa. Ikaalisten reitin alueelliset ryhmät on esitetty kuvassa 13.

KUNNOSTUS 2 -hankkeen alueelliset ryhmät ovat:

- Luoteis-Pirkanmaan klubi (LuPi Klubi) vesistöreitin pohjoisosassa mm. Parkanon, Kihniön ja Luoteis-Ylöjärven alueella. KUNNOSTUS 2 -hankkeen päättyessä ryhmässä oli 64 henkilöä.
- Kyrösjärven ryhmä, joka kattaa Kyrösjärven sekä sen valuma-alueen mm. Ikaalisten, Viljakalan ja Pohjois-Hämeenkyrön alueella. Kyrösjärven ryhmään kuului KUNNOSTUS 2 -hankkeen päättyessä 81 henkilöä.
- Jämijärven ryhmä, joka kattaa Jämijärven, Jyllinjoen ja Kelminselän valuma-alueet mm. Jämijärven, Kankaanpään Niinisalon ja Ikaalisten alueella. Jämijärven ryhmään kuului KUNNOSTUS 2 -hankkeen päättyessä 85 henkilöä.
- Raakkuryhmä, joka kattaa Kyröskosken alapuolisen vesistön aina Siuronkoskelle asti sekä vesistöreitin itäisimmän osan, joka kattaa Rokkakoskenjoen-Lavajoen kaikki latvavedet mm. Hämeenkyrön, Ylöjärven ja Nokian alueella. Raakkuryhmään kuului KUNNOSTUS 2 -hankkeen päättyessä 93 henkilöä.

Paikallistahojen osallistuminen ryhmien toimintaan on ollut täysin vapaaehtoista. Ryhmät olivat kaikille avoimia, ja toimintaan oli mahdollisuus tulla matalalla kynnyksellä mukaan koko hankkeen ajan. Paikallistahoja kannustettiin osallistumaan myös toisten alueellisten ryhmien kokouksiin ja tilaisuuksiin. KUNNOSTUS 2 -hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä myös alueella toimivien muiden vesistö-hankkeiden kanssa, kuten Jyväskylän yliopiston koordinoiman LIFE Revives -, Pirkanmaan ELY-keskuksen NEVALA- ja KVVY Yhdistyksen VIRTa-hankkeiden kanssa.

KUNNOSTUS 2-hankkeen Ikaalisten reitin valuma-alueen alueelliset vesienhoidon ryhmät

Kuva 13 Havainnekuvassa on esitetty KUNNOSTUS 2 - hankkeen alueelliset vesienhoitoryhmät Ikaalisten reitin valuma-alueella. Alueellisia ryhmiä on neljä: Luoteis-Pirkanmaan klubi eli LuPi klubi reitin pohjoisosassa, Jämijärven ryhmä lännessä, Kyrösjärven ryhmä reitin keskiosilla ja Raakkuryhmä etelässä. Kuva: KVVY Yhdistys.

Luoteis-Pirkanmaan klubi (LuPi-klubi)

Vuonna 2023 Luoteis-Pirkanmaan klubi on kokoontunut yhden kerran virallisen LuPi-klubin kokouksen merkeissä 12.10.2023, jonka lisäksi Kovesjoen kylätalolla järjestettiin kaikille avoin yleisötilaisuus ja ke-sällä kaikille alueellisille vesienhoitoryhmille yhteinen kesäkokous 6.7.2023. LuPi-klubin lokakuun 2023 kokouksessa esiteltiin Kovesjoen pilottihankkeen etenemistä ja käytiin tuttuun tapaan läpi alueen kuu-lumisia. Kokoukseen osallistui 10 henkilöä. Lisäksi LuPi-klubin ryhmäläisiä osallistui kaikille alueellisille ryh-mille tarkoitettuun kesäkokoukseen 6.7.2023.

Keväällä 2023 Kovesjoella järjestettiin kaikille avoin yleisötilaisuus *Pelto- ja metsävedet haltuun – maanarvo nousuun* (3.5.2023). Yleisötilaisuus veti väkeä Kovesjoen kylätalolle, ja siihen osallistui jopa 39 kuulijaa. Tilaisuudessa kuultiin ja keskusteltiin vesienhallinnan mahdollisuuksista KVVY Yhdistyksen ja ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa. Tilaisuudessa esiteltiin Kovesjoen vesistöalueen valuma-alue-suunnittelun pilottihanketta, jossa viedään valuma-aluesuunnitelmaa kohti konkretiaa teknisen

suunnittelun ja toteutuksen kautta. Lisäksi KVVY Yhdistys esitteli alkanutta KUNNOSTUS 2 -hanketta ja alueella tehtävää puupuhdistamoiden menetelmäkehitystyötä. Tilaisuuden ohjelma on esitetty kuvassa 14.

- 16:30** Ovet avautuvat ja kahvitarjoilu alkaa
- 17:00** Tilaisuuden avaus ja Kovesjoen vesistöalueen valuma-alue suunnittelun pilottihanke
Pirkanmaan ELY-keskus, Anne Mäkynen
- 17:20** Uusia mahdollisuuksia vesienhallinnan kautta maanomistajille
KVVY Tutkimus Oy, Timo Niemelä
- 17:40** Kunnostus2-hanke - Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinoituihin hankkeiden toimet Kovesjoen alueella 2023-2025, mm. puupuhdistamot
KVVY Yhdistys ja SYKE, Elina Nystedt ja Hanna Arola
- 18:00** Kysymyksiä, vapaata keskustelua ja kahvittelua
- 19:00** Tilaisuus päättyy

Tilaisuuden järjestävät KVVY Tutkimus Oy, KVVY Yhdistys, SYKE ja Pirkanmaan ELY-keskus.
Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin. Kutsua voi vapaasti jakaa eteenpäin.
Ilmoittautuminen 28.4. mennessä: www.kvvy.fi/tapahtumat tai Elina Nystedtile 050-4394916.

Kuva 14 Pelto- ja metsävedet haltuun – maanarvo nousuun -yleisötilaisuuden ohjelma ja kuvia tilaisuudesta. Ylempi kuva Mia-Maria Koski, KVVY Yhdistys ja alempi kuva Elina Nystedt, KVVY Yhdistys.

Luoteis-Pirkanmaan alueella hanke osallistui kesällä 2023 myös Kihniön kalamarkkinoille 20.5.2023. Hankkeella oli siellä esittelypiste, ja lisäksi hanke piti tilaisuudessa esitelmän aiheesta ”Millä toimenpiteillä ranta-asukas voi itse vaikuttaa kotijärven hyvinvointiin”. Lisäksi Kovesjoen uudella kalatiellä järjestettiin 1.9.2023 yleisötilaisuus yhdessä KVVY Yhdistyksen VIRTÄ-hankkeen kanssa. Tilaisuudessa esiteltiin uutta kalatietä ja sen merkitystä taimenelle sekä Kovesjoen valuma-aluepilottia ja valuma-aluekunnostusten merkitystä virtavesikalojen elinkierron kannalta (Kuva 15).

Kuva 15 Kovesjoen uutta kalatietä esiteltiin yleisötilaisuudessa 1.9.2023. Kuvat Hanna Arola, KVVY Yhdistys.

Vuonna 2024 Luoteis-Pirkanmaan klubi kokoontui kaksi kertaa. Kevään kokous pidettiin 7.5.2024 Parkanon kaupungintalolla. Kokouksessa kuultiin ELY-keskuksen NEVALA-hankkeesta ja JTF-rahoituksesta, joissa kartoitetaan ennallistamiseen soveltuvia turvetuotantoalueita (Kuva 16). Syksyn LuPi-klubin kokous järjestettiin 12.11.2024 Parkanon kaupungintalolla, ja aiheena oli tuolloin valuma-aluekunnostukset.

Kuva 16 LuPi-klubin kokouksessa 7.5.2024 kuultiin NEVALA-hankkeesta ja JTF-rahoituksesta. Kuva Elina Nystedt.

Vuoden 2024 syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Metsäkeskuksen kanssa Turvemaiden vesienhallinta -maastopäivä 19.9.2024, jossa vierailtiin Parkanon Kovesjoen pilotihankkeen Paimenkivennevalle rakennetulla kosteikolla, käytiin katsomassa Karviantien varressa olevaa puupuhdistamoa ja vierailtiin Seitsemisen kansallispuistossa ennallistetulla suolla (Kuva 17). Tilaisuudessa oli noin 40 osallistujaa.

Kuva 17 Turvemaiden vesienhallinta -maastopäivän (19.9.2024) osallistujia tutustumassa Paimenki-vennevan uuteen kosteikkoon. Kuva Hanna Määttänen, KVVY Yhdistys.

Vuonna 2025 LuPi-klubi kokoontui kerran 5.3.2025 Parkanon kaupungintalolla pidetyssä kokouksessa. ELY-keskuksen valtakunnallisen ilmastoyksikön asiantuntija kertoi turvepeltojen vettämisestä, vesienhallinnasta ja ennallistamisesta.

Hanke on antanut kunnostuksiin liittyvää neuvontaa seitsemälle Luoteis-Pirkanmaan alueella toimivalle taholle tai yksityishenkilölle (Aurejärvi, Kankarinjärvi, Kotojärvi, Sulkuejärvi, Vahojärvi, Vuorijärvi-Kovesjärvi-Pirttijärvi ja Vuorijärvi-Lapinkylä). Neuvonnat ovat useimmiten liittyneet meneillään olevien kunnostushankkeiden toteuttamiseen tai tulevien kunnostustoimien hahmotteluun.

Kyrösjärven ryhmä

Vuonna 2023 Kyrösjärven ryhmä kokoontui kerran. Kokous pidettiin 2.11.2023 Ikaalisten Omalla Tuvalla, jossa Pirkanmaan ELY-keskus esitteli Kyrösjärven alueen pienvesissä kesällä tehtyjä virtavesi- ja kunnostusinventointeja. Kyrösjärven-ryhmäläisiä osallistui kaikille alueellisille ryhmille tarkoitettuun kesäkokoukseen 6.7.2023.

Huhtikuun 2024 kokous järjestettiin Röyhkön kylätalolla 8.4.2024 ja siellä esiteltiin Heinilammen kunnostussuunnitelmia. Joulukuun 2024 Kyrösjärven ryhmän kokous pidettiin 3.12.2024 Ikaalisissa Omalla tuvalla aiheena olivat valuma-aluekunnostukset.

Vuoden 2025 keväällä järjestettiin hankkeen puitteissa Kyrösjärven ryhmän ja Ikaalisten neuvottelukunnan yhteinen kokous Ikaalisten Omalla Tuvalla 6.5.2025. Kokouksessa kuultiin vesistöihin ja vesienhoitoon liittyvästä lainsäädännöstä. Kokoukseen osallistui 24 henkilöä paikan päällä ja 12 henkilöä etäyhteydellä eli yhteensä 36 henkilöä (Kuva 18). Vuoden 2025 lokakuussa tullaan järjestämään seuraava Kyrösjärven ryhmän kokous. Kokousta on valmisteltu tämän hankkeen aikana, mutta sen toteutus tullaan tekemään seuraavassa Ikaalisten reitin hankkeessa.

Kuva 18 Osallistujia Kyrösjärven ryhmän ja Ikaalisten neuvottelukunnan yhteisessä kevätkokouksessa 6.5.2025. Kuva Elina Nystedt, KVVY Yhdistys.

Ryhmän toiminnan ohella hanke on tarjonnut kunnostusneuvontaa alueella. Hankkeen aikana kunnostusneuvontaa on annettu 12 alueella toimivalle yhdistykselle, yhtiölle tai yksityishenkilölle (Aivusjärvi, Heinilamminoja, Jylli, Karttu, Kelminselkä, Luhalahden Pitkäjärvi, Nälkämänlahti ja Niemelä, Röyhiönjärvi-Iso Karppajärvi, Sarkkilanjärvi, Taivallahti, Vähä-Kalajärvi sekä Vääräjoki ja Poltinjoki). Näiden neuvonta on ollut kunnostustoimien ideointia ja/tai hankehahmottelua hankehakua varten. Yksi neuvotuista on ollut hankkeen pilottikohteen ojitussyhteisö.

Raakkuryhmä

Vuonna 2023 raakkuryhmän kanssa pidettiin kokous 8.11.2023 Frantsilan Kehäkukassa. Kokouksessa käytiin läpi KUNNOSTUS 2 - ja LIFE Revives -hankkeen toimia sekä alueellisten toimijoiden kuulumisia. Kokouksessa oli mukana 15 osallistujaa. Lisäksi raakkuryhmäläisiä osallistui kesällä pidettyyn kaikille ryhmille yhteiseen kesäkokoukseen 6.7.2023.

Vuonna 2024 raakkuryhmä kokousti keväällä 23.4.2024 ja syksyllä 26.11.2024. Huhtikuun kokous järjestettiin Hämeenkyrössä Ammatti-instituutti lisakissa, ja siellä kuultiin, kuinka raakkujen jokeen istuttaminen on sujunut Karvialla sekä kuultiin Pinsiön pohjaveden virtaus selvityksistä Tampereen Vedeltä (Kuva 19). Marraskuun kokous pidettiin Pinsiön maamiesseurantalolla ja kokouksessa aiheena oli Tampereen Veden Pinsiön-Matalusjoen virtaamaselvitykset ja Helsingin yliopistossa meneillään oleva maisteritutkielma aiheesta Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamaan vaikuttaneet tekijät ja pohjavesivaikutus.

Kuva 19 Raakkuryhmän kokous Hämeenkyrössä 23.4.2025. Kuva Elina Nystedt, KVVY Yhdistys.

Vuonna 2025 raakkuryhmä kokousti keväällä 9.4.2025. Huhtikuun kokous järjestettiin Hämeenkyrössä ammatti-instituutti lisakissa ja kokouksessa aiheena oli lähteet, lähteiköt ja muut pienvedet sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen hankkeiden avulla. Hankkeen aikana valmisteltiin myös syksyn kokousta, joka tullaan pitämään 12.11.2025 Pinsiön maamiesseuran talolla. Kokouksessa aiheena on Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamaan vaikuttaneet tekijät ja pohjavesivaikutus.

Ryhmässä on seurattu tiiviisti alueella meneillään olevan raakun ja sen isäntäkalojen elinympäristöjen ja tilan parantamiseen tähtäävän LIFE Revives -hankkeen vaiheita ja pyritty toimimaan ennakoivasti yhteistyössä kyseisen hankkeen kanssa. LIFE Revives -hanke sai rahoitusta Euroopan komissiolta syksyllä 2021. Kyseistä hanketta koordinoi Jyväskylän yliopisto, ja Pirkanmaan alueen raakkujokiin liittyvistä toimista vastaa Pirkanmaan ELY-keskus. Hanke pyrki mahdollisuuksien mukaan osallistumaan LIFE Revives -hankkeen jokikohtaisten ryhmien kokouksiin. KUNNOSTUS 2 -hanke on myös mainostanut LIFE Revives -hankkeen tilaisuuksia raakkuryhmän jäsenille. Hankkeen aikana on myös seurattu Pinsiön-

Matalusjoen virtaamaselvityksiä ja pohjavesipumppauskoetta sekä osallistuttu niihin liittyviin palaveriin.

Hankkeen aikana Raakkuryhmän alueella on annettu neuvontaa 19:lle eri taholle (Karhejärvi, Hanhijärvi, Iso-Oksjärvi, Järvenkylänjärvi, Hämeenkyrön Kirkkojärvi, Mahnalanselkä, Telkko Tuokkola, Turkimusoja, Pappilanjoki, Pilpuankoski, Pinsiön-Matalusjoki, Pyhäjärvi, Raipala, Valkjärvi, Vastajärvi, Vänni-Väinänperä ja Äkönmaa).

Jämijärven ryhmä

Hankkeen alettua Jämijärvelle perustettiin oma uusi alueellinen vesienhoitoryhmänsä lokakuussa 2023 pidetyssä Jämijärven alueen vesienhallintatilaisuudessa 18.10.2023. Tilaisuuteen osallistui 30 henkilöä. Mukana oli niin kunnan työntekijöitä, osakaskunnan edustajia, ELY-keskuksen edustaja, Neovan työntekijöitä ja paikallisia asukkaita. Tilaisuudessa esiteltiin KUNNOSTUS 2 -hanketta ja kerrottiin, mitä valuma-alueella tehtävä tekninen suunnittelu käytännössä pitää sisällään. Tilaisuuden lopuksi käytiin vapaamuotoista keskustelua, jonka yhteydessä oli mahdollisuus merkitä karttoihin vesienhallinnalle sopivia kohteita.

Vuonna 2024 Jämijärven ryhmä kokoontui 20.3.2024 alueellisen ryhmän kokouksen merkeissä ja 21.8.2024 pohjavesiretkellä. Maaliskuun tilaisuuteen osallistui 30 henkilöä. Tilaisuudessa esiteltiin alueelle tehtyä vesistökuunnostusrakenteiden esiselvitystä ja kerrottiin, vesistökuunnostusmahdollisuuksista ja rakenteista sekä maatalousalueiden vesienhallinnasta. Tilaisuuden lopuksi käytiin keskustelua kuunnostustoimista alueella. Elokuun pohjavesiretkeen osallistui 30 henkilöä. Tilaisuudessa mukana oli lähinnä asukkaita ja maanomistajia sekä myös kauempaa hankealueelta mukaan tulleita osallistujia. Tapahtumassa kuultiin mm. pohjaveden muodostumisesta ja suojelusta sekä Jämijärven VPK:n ja Vesiosuuskunnan toiminnasta.

Vuonna 2025 Jämijärven ryhmä kokoontui 4.6.2025 alueellisen ryhmän kokoukseen, johon osallistui 20 henkilöä. Kokouksessa kuultiin Avennon kosteikkokohteesta, NEVALA-hankkeesta ja JTF-rahoituksesta ennallistamisen tukena sekä Neovan ympäristötarkkailuista ja vesienpuhdistusrakenteista Jämijärven alueella. Lisäksi syksyllä Jämijärvelle järjestettiin Jämijärven maastoretki 27.8.2025, jossa käytiin Avennossa tutustumassa tulevan kosteikon paikkaan ja Neovan Jämiänkeitaalla turvetuotantoalueeseen ja sen vesienhallintaratkaisuihin (Kuva 20). Maastoretkelle osallistui yhteensä 19 henkilöä.

Kuva 20 Jämijärven maastoretkellä 27.8.2025. Kuva Elina Nystedt, KVVY Yhdistys.

Jämijärvellä neuvontaa annettiin seitsemään kohteeseen liittyen (Avento, Loukkulampi, Konineva, Pihnarinlammi, Ruokolansalmi, Saarikeidas-Mustakeidas, Seeksanlahti), joista neljä oli hankkeen valuma-alue selvitystyössä tunnistettuja kohteita.

2.5 Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukuntatyö

Hanke osallistui ja kertoi edistymisestään Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokouksissa. Hanke myös aktiivisesti kannusti paikallisia tahoja liittymään Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukuntaan. Hankkeen aikana korostui alueellisten ryhmien merkitys Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokouksien suunnittelussa, sillä alueelliset ryhmät osaltaan ideoivat neuvottelukunnan kokouksien sisältöä.

2.6 Tiedotus ja viestintä

Hankkeen viestinnässä on kerrottu Ikaalisten reitin alueellisesta vesienhoitotyöstä sekä houkuteltu paikallisia mukaan vesistökunnostustoimintaan. Alueellisten vesienhoitoryhmien kokoontumisten ja erilaisten hankkeissa sekä yhteistyössä muiden kanssa järjestettyjen tilaisuuksien rooli on ollut merkittävä tiedon välittämisessä. Niissä on jaettu tietoa alueen haasteista sekä etsitty ja esitelty mahdollisia ratkaisuja niihin sekä kuultu eri toimijoiden tekemistä vesienhoitotoimenpiteistä.

Hanke on osallistunut aktiivisesti myös Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoiman Ikaalisten reitin neuvottelukunnan toimintaan, jossa hanke on kertonut verkostolle edistymisestään ja kuullut samalla muiden alueen vesienhoitoon liittyvien toimijoiden viimeaikaiset kuulumiset.

Verkkoviestinnässä ja sosiaalisen median julkaisuissa on muun muassa kerrottu hankkeen toiminnasta ja hankkeen roolista alueellisten ryhmien toiminnan koordinoijana, houkuteltu paikallisia mukaan toimintaan, kerrottu Ikaalisten reitin vesien tilasta ja alueelle tyypillisistä haasteista sekä toimenpiteistä, joita vesistöjen hyväksi voi tehdä.

Hankkeen tulevista tapahtumista ja alueellisten vesienhoitoryhmien kokouksista on viestitty hankkeen sähköpostilistan avulla, sosiaalisessa mediassa (Facebook) sekä KVVY Yhdistyksen tapahtumasivulla: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Erilaisilla tilaisuuksilla ja tapahtumilla on ollut merkittävä rooli hankkeen viestinnässä:

Hankkeen järjestämät tilaisuudet ja osallistujamäärät

Vuosi 2023

- Pelto- ja metsävedet haltuun – maanarvo nousuun! yleisötilaisuus Kovesjoen kylätalolla 3.5.2023 – 39 hlöä
- Puupuhdistamotalkoot Parkanossa 29.5.2023 – 1 hlö
- Kunnostus 2 -hanke esittäytyy Kauhtuan saunalla 6.7.2023 – 17 hlöä
- Pohjavesipäivä Hämeenkyrössä 23.8.2023 – 41 hlöä
- Kovesjoen kalatien yleisötilaisuus 1.9.2023 – 15 henkilöä
- LuPi-klubin kokous Parkanossa 12.10.2023 – 10 henkilöä
- Jämijärven ryhmän aloituskokous Jämijärvellä 18.10.2023 - 30 henkilöä
- Kyrösjärvenryhmän kokous Ikaalisissa Omalla tuvalla 2.11.2023 – 9 hlöä.
- Raakkuryhmän kokous Frantsilan Kehäkukassa 8.11.2023 – 14 hlöä.

Vuosi 2024

- Heinilamminojitusyhteisön kokous Röyhiö 14.2.2024 – 13 hlöä
- Jämijärven alueen vesienhallintatilaisuus 20.3.2024 – 30 hlöä
- Kyrösjärven ryhmän kokous Röyhiössä 8.4.2024 – 15 hlö
- Raakkuryhmän kokous Hämeenkyrössä Ammatti-instituutti lisakissa 23.4.2024 – 18 hlöä.
- LuPi-klubin kokous Parkanossa 7.5.2024 – 10 hlöä.
- Jämijärven pohjavesiretki 21.8.2024 – noin 30 hlöä
- LuPi-klubin kokous Parkanossa 12.11.2024 – 12 hlöä
- Raakkuryhmän kokous Pinsiön maamiesseuran talolla 26.11.2024 – 15 hlöä
- Kyrösjärven alueellisen vesienhoitoryhmän kokous Ikaalisissa – 16 hlöä

Vuosi 2025

- LuPi-klubin kokous Parkanossa 5.3.2025 – paikan päällä 9 henkilöä ja Teamsin välityksellä 4 henkilöä yhteensä 13 henkilöä
- Raakkuryhmän kokous Hämeenkyrössä 9.4.2025 – paikan päällä 16 henkilöä ja Teamsin välityksellä 4 henkilöä, yhteensä 20 henkilöä.
- Jämijärven alueellisen vesienhoitoryhmän kokous Jämillä 4.6.2025 – paikalla 18 henkilöä ja Teamsin välityksellä 2 henkilöä, yhteensä 20 henkilöä
- Iso Oksjärven puupuhdistamotalkoot 23.4.2025 – paikalla 3 henkilöä
- Kyrösjärven ryhmän ja Ikaalisten reitin neuvottelukunnan kevätkokous Ikaalisissa 7.5.2025 – paikalla oli 24 henkilöä ja Teamsin välityksellä 12 henkilöä, yhteensä 36 henkilöä.
- Iso Oksjärven puupuhdistamotalkoot 12.5.2025 – paikalla 10 henkilöä

- Jämijärven maastoretki 27.8.2025 – paikalla 19 henkilöä

Tilaisuudet, joihin hanke osallistui:

Vuosi 2023

- Valtakunnallisen vesistökuunnostusverkoston talviwebinaari - kuivatuksesta vesienhallintaan 15.2.2023
- Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokous Pinsiössä 23.3.2023
- Kihniön kalamarkkinat 20.5.2023
- LIFE revives-hankkeen Turkimusojan jokikohtainen ryhmä 25.5.2023
- Valtakunnallisen vesistökuunnostusverkoston vuosiseminaari 14.-16.6.2023
- Vesistökuunnostushankkeiden viestintäwebinaari 21.9.2023
- LIFE raakkuhankkeen Pinsiön-Matalusjoen kokous Pinsiön maamiesseuran talolla 9.10.2023
- Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokous Ikaalisissa 26.10.2023
- Vesi-ilta Vesilahdella Narvassa 9.11.2023
- Alueellisten vesistökuunnostusverkostojen kehittämispäivä, työpaja, Helsinki 15.11.2023

Vuosi 2024

- Syke kertoi puupuhdistamoista Taipalsaarella Saimaan ympäristö- ja tiedekasvatuksen tuki ry:n tilaisuudessa 29.1.2024
- Syke kertoi puupuhdistamoista Metsästäjäliiton Sotka-hankeen Vesilintuklinikalla 22.2.2024
- Kuinka saadaan vesienhallinnan toimenpiteitä toteutukseen kannustejärjestelmien ja hankkeiden avulla webinaari 11.4.2024
- Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokous Osaralla 19.3.2024
- Vesistökuunnostusverkoston Talviwebinaari: Turvetuotannosta poistuvien alueiden jatkokäyttö ja JTF-rahoitus 15.2.2024
- Suon ennallistamiskoulutus 15.5.2024
- Vesi-ilta Ähtärissä 4.6.2024 – noin 40 hlöä
- Valuma-aluekuunnostuswebinaari 21.8.2024
- Info Metka luonnonhoidon tuki 17.9.2024
- Turvemaiden vesienhallinta -maastoretki Parkanossa 19.9.2024 – noin 40 hlöä
- Pinsiön-Matalusjoen ojitusyhteisön järjestämä tilaisuus alueen valumavesien hallinnan mahdollisuuksista 19.9.2024 – 8 hlöä
- Vesistökuunnostajien aamukahvit: Kari-Matti Vuori, Syke: Rankapuunipuista joulukuusikehikoihin: puulisäyksillä tehoa vesistökuunnostuksiin 27.9.2024
- LIFE raakkuhankkeen Pinsiön-Matalusjoen jokikohtaisen ryhmän kokous Pinsiön maamiesseurantatalolla 7.10.2024 – 14 hlöä
- LIFE raakkuhankkeen Turkimusojan jokikohtaisen ryhmän kokous Kirkonkylän koululla 9.10.2024 – 11 hlöä
- Ahti-ohjelman sidosryhmätilaisuus Teams 30.10.2024
- Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kokous Nokialla 5.11.2024
- Vesistökuunnostajien aamukahvit seuranta ja kunnostajan karttapalvelu 8.11.2024
- Vesistökuunnostusverkoston kokoontumisajot, teams. Ikaalisten reitin verkostojen esittely 12.11.2024
- Vesi-ilta tapahtuma Hämeenlinnassa 14.11.2024
- Pirkanmaan aamukahvit: Maaseudun ympäristö- ja ilmastohankkeet 19.11.2024
- Vesistökuunnostajien aamukahvit: Pilottihankkeiden kokemukset ja opit valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan edistämiseen 13.12.2024

Vuosi 2025

- Tietoisku: Suometsät ja turvesuot – omistajuus uusien valintojen äärellä 17.1.2025
- Vesistökuunnostajien aamukahvit lähteiden ennallistaminen 31.1.2025
- Tietoisku EU:n ennallistamisasetus ja kansallisen suunnitelman valmistelun tilanne 14.2.2025
- Vesistökuunnostajien aamukahvit - info vesienpalautus soiden ennallistamisessa ja metsätalouden vesiensuojelussa 28.2.2025
- Ei-tuotannolliseen investointituen webinaari 20.3.2025
- Vesistökuunnostajien aamukahvit - info valuma-alueen vesienhallintatoimien vaikutuksista, rakentamisen aikaisesta kuormituksesta sekä haasteista 28.3.2025
- Metka luonnonhoidon tuen koulutussarja: Soiden ennallistaminen -webinaari toimijoille 2.4.2025
- Matalusjoen ja Pinsiönjoen ojitussyhteisön toimikunnan kokous. Alueen vesienhallinnan mahdollisuudet ja niiden edistäminen 17.4.2025
- Vauhtia vesienhoitoon verkostoryhmän kokous 23.5.2025

Yleisötilaisuuksien lisäksi hankkeessa on tehty seuraavia viestintätoimenpiteitä:

Julkaisut ja materiaalit

- hankesivu KVVY Yhdistyksen verkkosivuilla: www.kvvy.fi/ikaalisten-reitin-vesienhoitotyön-koordinointi
- hankekortti, jossa hanke on esitelty lyhyesti – kortti löytyy sekä KVVY Yhdistyksen verkkosivulta että tulosteena: https://kvvy.fi/wp-content/uploads/2023/07/Hankekortti_Kunnostus-2-print.pdf
- viisi blogitekstiä yhdistyksen verkkosivulla
- hanke on ollut esillä viidessä KVVY Yhdistyksen uutiskirjeessä
- kaksi lehti-ilmoitusta, joiden avulla tiedotettiin tapahtumista
- ansaittu media: hankkeesta on kirjoitettu kolme artikkelia paikallislehtiin
- hankkeessa on tehty 25 somejulkaisua (lukumäärä sisältää ensijulkaisut, ei jakoja) KVVY Yhdistyksen sosiaalisen median kanavissa:
 - o LinkedIn: 3 julkaisua <https://www.linkedin.com/company/kvvy-yhdistys/>
 - o Facebook: 24 julkaisua <https://www.facebook.com/vesienhoitoKVVY/>

Hankkeella (Ikaalisten reitin vesienhoitotyö) on oma sivu KVVY Yhdistyksen verkkosivuilla. Hankesivulta löytyy tietoa hankkeesta, sen tapahtumista ja verkostoista sekä hankkeen materiaaleja kuten hankekortti ja linkit blogiartikkeleihin.

Hankkeen aikana on kirjoitettu viisi blogiartikkelia, jotka on julkaistu KVVY Yhdistyksen verkkosivulla (Kuva 21). Artikkelit käsitelivät seuraavia aiheita:

- pohjavesi: <https://kvvy.fi/pohjavesi-on-suomen-ylpeyden-aihe/>
- ELY-keskusten NEVALA-hankkeen ja JTF-rahoituksen esittely LuPi-klubin kokouksessa: www.kvvy.fi/ely-keskusten-nevala-hankkeesta-vauhtia-turvetuotantoalueiden-ennallistamiseen/
- Jämijärven pohjavesiretki 2024: www.kvvy.fi/pohjavesialueilla-ei-pida-ottaa-riskeja/.
- Turvemaiden vesienhallinta – maastoretki Parkanoon www.kvvy.fi/turvemaiden-vesienhallinta-maastoretkella-paimenkivennevalla/.
- Luhalahden Pitkäljärven suojeluyhdistyksen vesiensuojelutyö: www.kvvy.fi/pienilla-jarvilla-on-merkitysta-vesienhoidossa/

Pohjavesi on Suomen ylpeyden aihe

Julkaisu: 07.07.2022

Kategoriat: Vesi ja ympäristö, Vesiviesti-blogi, Yhdisty

KVY Yhdistyksellä kesän ajan työskentelevä hankesivistä ja geotekniikan maisteriopiskelija Ella Ketola tekee erilaisia teemakarttoja ja tarkastelee hankkeisiin liittyviä paikkatietoaineistoja. Tällä hetkellä Ketola on suurimma osaksi mukana pohjavesiin liittyvissä hankkeissa, erityisesti ikäalisten reitin vesienhoitotyössä pohjavesialan on nostettu huomion kohteeksi. KVY Yhdistyksen kesätyöntekijä ja viestintäasiantuntija Aaro Kajala haastattelee Ketolaa pohjavesiin liittyvistä asioista.

Mitä on pohjavesi?

Pohjavesiä on kaikkialla maanpinnan alla oleva vesi, joka täyttää maan- ja kallioperän huokokset. Ketola selittää, Pohjavesi on yleensä hyvin puhdasta, sillä se suodattuu luontaisesti maakerrosten läpi. Pohjavesiä on kahta erilaista, tavallinen pohjavesi ja tekopohjavesi. Pohjaveden ja tekopohjaveden ero piilee siinä, että tavallisen pohjaveden määrää on lisäyksi keinotekoisesti imeyttämällä maahan joki- tai järnvettä. Tällöin maahan imeytystä pinta-vedestä tulee tekopohjettä, joka on lähes yhtä puhdasta kuin tavallinen pohjavesi.

Kuuden vesilähteen suojat rakenteiden erimman tavallista pohjavesiä kuin tekopohjettä, sillä tavallinen pohjavesi on jo valmiiksi puhdasta. Näin kaikki kolmasosa vesilähteen jakamasta vedestä onkin pohjettä, mutta sillä runsas nelijakso on tekopohjettä (vesi.fi). Vaikka pohjettä on lähes kaikkialla, on vain tietyt pohjavesimuodostumia, joista vesilähteet voivat pumpata vettä talouskäyttöön.

Mihin pohjettä tarvitaan tai käytetään?

Pohjettä tarvitaan monien asiain, ja sitä myös käytetään erilaisissa käyttötarkoituksissa. Ihmiselle puhdas pohjavesi on todella tärkeä luonnonvara, sillä se sopii hyvin juomavedeksi jo sellaisenaan. Pohjettä käytetään myös muuna talousvedenä ja suurin osa Suomen talousvedestä onkin pohjettä. Pohjavesi on siis oleellinen osa jokaisen arkea, vaikka sillä tulisi ajatella. Ihmisen lisäksi myös luonto tarvitsee pohjettä.

– Esimerkiksi vesiekosysteemit, kuten lammet ja joet ja sitä kautta erilaiset kasvit ja eläimet voivat olla riippuvaisia pohjavedestä, kertoo Ketola. Pohjaveden hyvä vedenlaatu ja vilesyys luo unikin ympäristön, joka voi olla elinehto joillekin eläimille ja kasveille. Tällaisia eläimiä ovat muun muassa raakku eli jokihelmisimpukka ja sen väli-säntälaji taimen. Raakku vaatii puhtaan ja luonnonolaisen joen selvitäkseen, joten pohjavesivalkuutelineen puole on sille oiva elinympäristö. Sekä raakku että taimen ovat siis hyvin riippuvaisia pohjavesivalkuutelineista puroista ja joista. Myös monet kasvit tarvitsevat kirkkaampaa ja puhtaampaa vettä selvitäkseen.

Turvemaiden vesienhallinta – maastoretkellä Paimenkiivennevedellä

Julkaisu: 30.09.2024

Kategoriat: Ajankohtaisia, Vesiviesti-blogi, Yhdisty

Pirkanmaan ELY-keskuksen, Metsäkeskuksen, KVY Yhdistyksen sekä KVY Tutkimus Oyn järjestämällä maastoretkellä tutustuttiin turvemaiden vesienhallintaan. Yksi kohteista oli Parkanon Paimenkiivenneve. Kovesjoen vesistöalueella sijaitseva, todennäköisesti 1960-luvulla ojitettu Paimenkiivenneve on tänä vuonna kunnostettu lähemmäs luonnontilaa. Pinta- alaltaan noin 15 hehtaarin laajuisen suon yhteyteen on lisäksi rakennettu kosteikko, joka viivyttaa ja puhdistaa suolta valuvia vesiä.

Paimenkiivennevelta vesi päätyy Kovesjokeen, jossa esiintyy muun muassa luontainen taimenkanta. Jokea kuitenkin kuormittaa maa- ja metsätalouseläimiltä tuleva kiintoaine- ja ravinnekuormitus. Lisäksi ongelmaksi on virtaamien voimakkaat vaihtelut.

Poistamalla suolta ojituksen myötä kasvun lahtenytta puustoa ja tukkimalla suon kuivatustoja on haluttu parantaa Kovesjoen tilaa. Ojien tukkimisen myötä kuormittavaa aineita ei kulkene suolueelta niin paljon alpuoliseen vesistöön. Alajuoksuun puolelle rakennetun kosteikon odotetaan pidättävän kiintoaineita ja ravintoa ja myös vähentävän jokeen päätyvää kuormitusta entisestään. Mitä kauemmin vesi viipyy kosteikolla, sitä paremmin se puhdistuu.

Mutta mitä kertoivat urakan tilaaja, suunnittelija, urakoitsija ja maanomistaja kunnostetun suon ja vastavalmistuneen kosteikon asarelle?

Etuhaalla näkyy uusi kosteikko (1,7 ha) ja takana alalla sijaitaa noin 15 hehtaarin laajuisen kunnostettu suo. Kuva: Pirkanmaan ELY-keskus.

ELY-keskusten NEVALA-hankkeesta vauhtia turvetuotantoalueiden ennallistamiseen

Julkaisu: 14.05.2024

Kategoriat: Ajankohtaista, Vesi ja ympäristö, Vesiviesti-blogi, Yhdistys

Juuri alkaneessa NEVALA-hankkeessa pyritään tehostamaan turvetuotantoalueiden ennallistamistoimia. Hanke on erityisen ajankohtainen muun muassa Pirkanmaan pohjoisosissa, missä on paljon turvetuotantoalueita.

NEVALA-hankkeen projektipäällikkö **Eeva-Maria Suontakanen** ja suunnittelija **Tommi Mäkinen** esittelivät tuoretta hanketta KVVY Yhdistyksen Kunnostus 2 -hankkeen isännöimässä, LuPi-klubin kokouksessa Parkanossa. Klubi koostuu luoteispirkanmaalaisista yhdistyksistä, vesistökuunnostajista ja muista vesiensuojeluun liittyvistä sidosryhmistä.

NEVALA-hankkeessa kartoitetaan ennallistamiseen sopivia turvetuotantoalueita ja laaditaan esiselvityksiä ennallistamistoimenpiteitä varten, ja näin edistetään soveltuvien kohteiden etenemistä erillisiksi toteutushankkeiksi. Hanke on Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen/Satakunnan ELY-keskusten yhteishanke, joka päättyy 30.6.2026.

NEVALA-hanke koskettaa Pirkanmaan osalta erityisesti Luoteis-Pirkanmaata, missä turvetuotannon merkitys ja vaikutukset ovat suuria paitsi ekologisesti myös taloudellisesti ja sosiaalisesti. Hankkeen avulla tehdään ennallistamiskohteisiin liittyvää esiselvitystyötä mahdollisimman pitkälle, ja mahdollisille kohteille pyritään löytämään vetäjätaho, joka toteuttaa käytännön ennallistamistyön erillisenä hankkeena.

Pienillä järvillä on merkitystä vesienhoidossa

Julkaisu: 10.04.2025

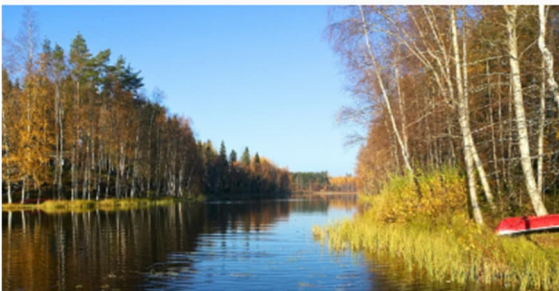
Kategoriat: Vesi ja ympäristö, Vesiviesti-blogi, Yhdistys

Kun pienehkön Pitkäläisen Ikaalisten Luhalahdella valtasi sinilevä, sen rantojen mökkiläiset torttuivat nopeasti toimeen. Toiminta on lojontunut mökkijärven puolustamisesta pienten vesien puolesta tehtävään vaikuttamistyöhön.

Olli Härmäläinen perheineen etsi 1990-luvulla metsäpalstaa, jossa voisi puuhastella ja tehdä polttopuita. Metsäpalstan sijaan löytyi mökkipaikka Ikaalisten Luhalahdelta, Pitkäläisen rannalta. Tontti oli metsäinen ja kallioinen, järven rajoittuva etelärinne, jossa oli myös vanha peltosarka.

– Hyvä paikka mökkeilyyn, puutarhanhoitoon sekä vapaa-ajanviettoon, kiteyttää Härmäläinen.

Matalahko ja tummavetinen Pitkäläinen on pinta-alaltaan noin kuusi hehtaaria. Sen rannalla on muutamia mökkejä ja pari ympärivuotisesti asuttua kiinteistöä. Maat järven ympärillä, lähinnä suota, metsää ja peltoa, ovat jakautuneet yli kahdenkymmenen maanomistajan kesken.

Olli Härmäläisen mökkimaisema. (Kuva: Olli Härmäläinen)

Härmäläinen on tehnyt pitkän elämäntyön talous- ja hallintotoimissa. Kokemuksesta onkin ollut hyötyä myös mökillä, mökkijärven suojelussa. Vuonna 2020 järven nimittäin ilmaantui täysin yllättäen voimakas sinileväsieni, joka kesti pitkälle syksyyn.

Tutkimuksissa varmistui, että esiintymä pitää sisällään myrkyllisiin sukuihin kuuluvia levä: uimista tuli välttää eikä vettä saanut käyttää juoma- tai löylyvetenä.

Pohjavesiretkellä tehdään näkymätön näkyväksi

Julkaisu: 22.08.2024

Kategoriat: Ajankohtaista, Vesiviesti-blogi, Yhdistys

Elokuinen pohjavesiretki suuntautui luonnollisesti sinne, missä pohjavesi syntyy – Hämeenkaan harjaluuelle Jämijärvelle. Siellä kirkas pohjavesi pulpahtelee pintaan muun muassa Uhlähteellä ja Kylmänmyllynlahteella. Poikkeuksellisen suuren harjaluuden pinnan alla on kymmeniä metrejä hiekkaa ja soraa, joka puhdistaa veden, kun se imeytyy maa-aineksen läpi.

Sitä vettä kulkee myös Jämijärveläisten putkissa.

– Me toimitamme puhdasta, käsittelemätöntä vettä, vahvisti Jämijärven vesiosuuskunnan puheenjohtaja **Arvi Tasala** retkelläisille.

– Eniläisissä kaavakkeissa aina kysytään, mitä kemiallisia aineita käytätte. Emme käytä mitään.

Tasalan lisäksi mukana retkellä olivat geologi **Pasi Talvitie** Geoparkista, pohjavesiasiantuntija **Hanna Laihin** Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, **Antti Alarotu** Jämijärven VPK:sta sekä kolmekymmentä retkeiläistä lähisuudelta. Retkelle lähdettiin Jämi Areenalta, mistä siirryttiin linja-autolla Uhlähteelle ja Kylmänmyllynlahteelle. Sieltä jatkettiin Perhepuiston uimarannalle ja lopuksi palattiin Jämi Areenalle, missä oli mahdollisuus kiivettä myös Soiniharjun näkötorniin.

Ensimmäisenä suunnattiin Uhlähteelle.

Kuva 21. Blogikirjoitukset pohjavesiaiheesta, alueellisen ryhmän tapaamisessa esitellyistä ELY-keskusten NEVALA-hankkeesta ja JTF-rahoituksesta, Jämijärven pohjavesiretkestä 21.8.2024, Turvemaiden vesienhallinta -maastoretkestä Parkanoon 19.9.2024 ja sekä Luhalahden Pitkäläisen suojeluyhdistyksen tekemästä vesistökuunnostustyöstä KVVY Yhdistyksen verkkosivuilla.

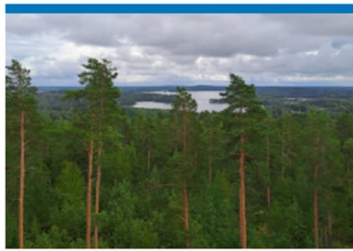
Blogitekstejä ja tietoa hankkeesta on nostettu esiin myös viidessä KVVY Yhdistyksen uutiskirjeessä (2/2023, 3/2023, 2/2024, 3/2024 ja 1/2025) (Kuva 22). Uutiskirje ilmestyy 3–4 kertaa vuodessa, ja sillä on noin 1550 tilaajaa.

Tule mukaan Ikaalisten reitin vesienhoitotyöhön!

KVVY Yhdistys on vuodesta 2020 alkaen koordinoitunut Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä ja tämä työ jatkuu edelleen Kunnostus 2 -hankkeessa. Tässä hankkeessa jatketaan alueen verkostotyötä kaikille avointen alueellisten vesienhoitoyhdistysten kanssa. Myös Jämijärven alueelle on tarkoitus perustaa oma ryhmänsä ja lähteä tätä kautta edistämään alueen kunnostustoimia. Konkreettista kunnostustyötä lähdetään viemään eteenpäin myös Ikaalisissa maatalousvaltaisella kohteella. Lisäksi omina teemoinaan ovat pohjavedet ja puupuhdistamomenetelmän kehitys vesistökunnostuksissa ja ehdittiinpä hankkeessa järjestää jo ensimmäiset puupuhdistamotalkootkin. Hanke tarjoaa myös kunnostusneuvontaa Ikaalisten reitin ja Jämijärven alueen paikallistoimijoille.

Lisää Ikaalisten reitin hankkeesta

Pohjavesiasiat kiinnostivat Hämeenkyrössä

Kunnostus 2-hanke järjesti 23.8. Pohjavesi-päivän Hämeenkyrössä. Aihe selkeästi herätti kiinnostusta, sillä päivässä mukana oli lähes neljäkymmentä osallistujaa. Iltapäivällä ohjelmassa oli maastokohteita, ja maastoretken aluksi maisemia tutkailtiin Mannanmäen näkötornilta. Maastokohteiden jälkeen illaksi siirryttiin Särkijärven leirikeskukseen kuulemaan asiantuntijapuheenvuoroja pohjaveteen liittyen. Aiheesta virisi myös vilkasta keskustelua, ja illan aiheisiin tullaan varmasti palaamaan Kunnostus 2-hankkeen tiimoilta jatkossakin. Lisää pohjavedestä voit lukea blogistamme.

Vesiviesti-blogiin!

Vesienhoitoa Jämijärvellä

KVVY Yhdistyksen Kunnostus 2-hanke pitää yleisötilaisuuksia Jämijärvellä 18.10. klo 17.30 alkaen Jämijärven luontokeskuksen tiloissa. Tilaisuudessa esitellään hanketta, ja kerrotaan, mitä valuma-alueella tehtävä tekninen suunnittelu käytännössä tarkoittaa. Keskustelulle ja kysymyksille on myös varattu aikaa, ja paikallisilta toivotaan aktiivista osallistumista tapahtumaan.

Jämijärvi on Kunnostus 2-hankkeen pilottilue, ja Jämijärven valuma-alueen vesienhallinnan mahdollisuuksien edistäminen on eräs hankkeen keskeisiä tavoitteita. Hankkeen projektipäällikkö Elina Nystedt iloitsee, että Jämijärven alue on otettu mukaan alkaneeeseen hankkeeseen. Erityisen ilahduttavaa on, että Jämijärven kunta on lähtenyt mukaan tukemaan hanketta ja sen tavoitteita. Hankkeen myötä alueelle tullaan myös perustamaan oma alueellinen vesienhoitoyhdistys. Nystedt kannustaakin kaikkia mukaan vaikuttamaan, ja tutustumaan hankkeen työntekijöihin lokakuun tapahtumassa.

Ilmoittaudu tapahtumaan

Tutustu Kunnostus 2-hankkeeseen

Pienillä järvillä on merkitystä vesienhoidossa

Kun Pitkäjärven valtasi sinilevä, sen rantojen mökkiläiset perustivat yhdistyksen ja alkoivat hommiin. Luhaalisten Pitkäjärven suojeluyhdistyksen toiminta on laajentunut mökkijärven hoidosta pienten vesien puolesta tehtävään vaikuttamistyöhön.

Lue lisää blogistamme.

Turvetuotantoalueiden ennallistamiseen vauhtia JTF-rahastosta

Keväällä alkaneen NEVALA-hankkeen avulla tehostetaan turvetuotantoalueiden ennallistamista Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa. Euroopan Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoittama hanke on ajankohtainen muun muassa Pirkanmaan pohjoisosissa, missä on paljon turvetuotantoalueita. JTF-rahaston avulla kompensoidaan turpeen energiakäytön puolittamisesta koituvia taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia haittoja. Hanketta koordinoi Keski-Suomen ELY-keskus.

NEVALA-hankkeen projektipäällikkö **Eeva-Maria Suontakanen** ja suunnittelija **Tommi Mäkinen** esittelivät hanketta luoteispirkanmaalaisten vesiensuojelusta kiinnostuneiden yhdistysten, vesistökunnostajien ja muiden sidosryhmien kokoontumisessa Parkanossa.

Lue lisää NEVALA-hankkeesta blogistamme.

Kuva: Anttoni Suontakanen

Kuva: Hanna Mänttänen

Pohjavesiretki Hämeenkankaan harjualueelle ja lähteille kiinnosti Jämijärvellä

Pohjavesiä ei tule juuri ajatelleeksi, vaikka arkemme perustuu pohjavesivarojen hyödyntämiseen.

Yhdistyksemme järjesti toista kertaa pohjavesiretken. Retki suuntautui Jämijärvellä, Hämeenkankaan harjualueelle, missä sijaitsevat myös Kylmänmyllynlähde sekä Uhlilähde (kuvasa).

Retkeläiset saivat kuulla harjujen synnystä ja pohjaveden muodostumisesta, maankäytön vaikutuksesta pohjavesiin ja pohjavesialueiden suojelusta sekä Jämijärven VPK:n ja Jämijärven vesiosuuskunnan toiminnasta.

Lue lisää tapahtumasta.

Kuva 22 Uutisia KVVY Yhdistyksen uutiskirjeissä Kunnostus2-hankkeesta julkaistuista jutuista.

Hanke oli esillä paikallislehti UutisOivassa 25.3.2024 Jämijärven tilaisuuden yhteydessä: <https://oiva-seutu.fi/artikkelit/jamijarven-vesistoalue-kaipaisi-kunnostustoita-saadaanko-jamijarven-ymparistoon-ravinnekuormaa-hillitsevia-rakenteita/> (Kuva 23).

Saadaanko Jämijärven ympäristöön ravinnekuormaa hillitseviä rakenteita?

Etenkin järven läntinen vesiallas on rehevöitynyt, ja vesi luokitellaan tyydyttäväksi.

Liisa Raijala

JÄMIJÄRVI. Jämijärven vesistöalueen valuma-alueella etsitään nyt maanomistajia, jotka olisivat halukkaita ryhtymään Jämijärven veden tilaa parantaviin kunnostushankkeisiin.

Kohentamista kaipaa etenkin järven läntinen vesiallas. KVVY Yhdistyksen hankkeista Elin Nystedt kertoo tämän vesistön osan tilan olevan tyydyttävä. Tavoitteena on, että vuoteen 2027 mennessä veden tila olisi vähintään hyvä.

Tyydyttävässä kunnossa oleva alue on Kauppilanjoen länsipuolinen eli Jämintietä Kankaanpään suuntaan oleva vesistö.

Taustalla on koko lkaalisten reittiä koskeva Kunnostus 2 -hanke, jossa Jämijärvi on valittu toiseksi kahdesta pilot-alueesta. Nystedt kertoo, että Jämijärven vesistön alueella on tehty esiselvitystä, otettu yhteyttä maanomistajiin ja kartoitettu mahdollisia kohteita kunnostukselle.

Maanomistajille ja muillekin asiasta kiinnostuneille pidettiin viime viikolla Jämillä tilaisuus Jämijärven alueen vesienhallinnasta, jossa kerrottiin, millaisia hankkeita vesistön kunnostamiseksi olisi mahdollista tehdä. Nystedt kertoo paikalla olleen kolmenkymmentä henkeä.

Pitkän aikavälin työtä

Tyydyttävässä tilassa oleva vesistön osa on rehevöitynyt, ja vedessä on paljon ravinteita sekä valuma-alueelta tulevaa kiintoainekuormitusta ja hu- musta. Rehevässä vesistössä voi esiintyä sinileväkukintoja, ja kalakanta on särkeä kalastukseen.

Tavoitteena onkin saada vähennettyä järven päätyvien ravinteiden ja kiintoainemää- rää erilaisilla rakenteilla.

KVVY Yhdistyksen suunnittelija Riku Huuskola kertoo, että tällaisia rakenteita ovat muun muassa kosteikot ja erilaiset veden virtausta maasta huuhtoutuneet ravinteet. Pidättämällä vettä valuma-alueella vähennetään tulvia ja niiden kestoa. Tällöin myös vedessä oleva kiintoaines ja siihen sitoutuneet ravinteet jäisivät kosteikkoihin.

Kosteikkoa myös hoidetaan:

pohjaan kertynyttä kiintoainesta poistetaan, ja se voidaan palauttaa takaisin pellolle tuomaan maasta huuhtoutuneet ravinteet takaisin.

Yksi mahdollinen toimi voisi olla myös ojitettujen kitu- ja joutomaiden ennallistaminen, sillä suot ovat luontaisia vettä pidättäviä kosteikkopaikkoja.

– Olisi parempi, mitä yle-

mäs latvavesille päästäisiin tekemään toimenpiteitä. Jos heti latvavesillä päästään hidastamaan veden virtausta, ravinteet pysyvät pois valuma-alueelta, Huuskola sanoo.

Hänen mukaansa kyse on todella pitkän aikavälin työstä, ja Jämijärven laajalla valuma-alueella erilaisia vettä pidättäviä kohteita pitäisi raken-

taa useita. Oleellista olisi löytää niille sopivat paikat.

– Jos on pitempi uoma, sen varrelle tarvittaisiin useampi kosteikko ja jo latvavesille. Jämijärven länsiosaan laskevat esimerkiksi Palojoki ja Naurisjoki, ja valuma-alue on valtaisa, Huuskola sanoo.

Nystedt kertoo kosteikkojen olevan myös tärkeitä elinym-

päristöjä esimerkiksi linnuille, hyönteisille ja pohjaeläistölle, ja niillä on myös maisema-arvoa.

Rahoitusta voi hakea

Nyt tavoitteena on, että Jämijärven vesistön alueella toteutuisi hankkeen avulla jokin kunnostuskohde. Nyt etsitään ensisijaisesti rakennettavaksi kosteikkokohdetta, ja hankkeen varoilla voidaan rahoittaa ainakin yksi kosteikko.

– Hankkeet ovat aina maanomistajalahtoisia, eli maanomistajan pitää olla suostuvainen, että hanke lähtee eteenpäin. Meihin voi olla yhteydessä, jos on esimerkiksi huonosti viljelyyn sopivaa kosteaa maata, johon voisi rakentaa kosteikon, Nystedt sanoo.

Hän kertoo, että nyt meneillään olevan hankkeen lisäksi vesien kunnostushankkeisiin on haettavissa myös muuta rahoitusta.

– Ely-keskuksilla on maanviljelijöille ei-tuotannollista investointitukea, ja jos esimerkiksi yhdistys haluaa lähteä vesienkunnostushankkeeseen, leader-ryhmillä on tähän rahoitusta. Jos kunnostuksen aloittaminen kiinnostaa, autamme hakemaan muita rahoituslähteitä.

Kuva 23 Artikkelin KUNNOSTUS 2-hankkeesta ja Jämijärven toimista paikallislehti UutisOivassa.

UutisOiva-lehdestä ostettiin mainostilaa Jämijärven pohjavesitapahtumaa varten 14.8.2024, ja UutisOivan syksyn matkailuaiheinen teemanumero teki jutun pohjavesiretkestä Uhrilähteelle ja Kylmänmyllynlähteelle (Kuva 24).

20

HÄMEENKYRÖN JA IKAALISTEN SEUDUN MATKAILU

Pulppuilevat lähteet ihmetyttävät ja harjut kertovat tarinaa jääkaudesta

Hämeenkaan harjut ovat suuri pohjaveden hiekkasuodatin.

Liisa Raipala

JÄMIJÄRVI. On hauska katella, kun vesi purkautuu esiin lähteen pohjasta ja saa pohjahiekan pulppuilemaan. Ollaan Jämin harjujen liepeiden Uhrilähteellä ja Kylmänmyllynlähteellä, joihin purkautuu harjujen uumenissa suodattunutta pohjavettä.

Kupliva hiekkapohja on näiden lähteiden erikoisuus, ja Lauhanvuori-Hämeenkanas Geoparkin geologi Pasi Talvitien mukaan Hämeenkaan harjutkaan eivät ole ihan tavallisia Suomen harjujen joukossa. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen pohjavesitapahtumassa elokuussa puhunut Talvitie kertoi Hämeenkaan harjujen syntyneen olleen erilainen verrattuna moneen muuhun harjuun.

Harjut syntyivät jääkauden loppuvaiheessa mannerjäätikön sulassa, jäätikkö sulii ja peräntyi kohti pohjoista, ja sulamis-

vesien kuljettama hiekka ja sora kerrostuivat jäätikössä olleissa halkeamissa harjuiksi.

– Harjut ovat yleensä muodostuneet jäätikön virtausten suunnan mukaisesti, mutta Hämeenkanalla jäätikössä on ollut kaksi kiekettä, joiden saumaan kertyi sulamisvesiä, Talvitie kertoo.

Kahden jäävuoren välissä on muodostunut harjunoja. Kankaanpäästä Hämeenkyröön, jonka jälkeen harju hajaantuu kahteen suuntaan, yhtäältä Tampereen ja Lahden suuntaan, toisaalta Jyväskylän suuntaan. Paksummillaan harjuinesta Hämeenkanalla on 50 metriä.

– Se on suuri hiekkasuodatin, joka kerää paljon vettä, sulamisvesiä ja sadevesiä. Suodatin puhdistaa vettä, kun se imeytyy maa-ainesten sisään. Vesi purkautuu pintaan eri paikoissa – kuin ylemmänä harjussa olisi vesitorni ja täällä alhaalla hana.

Kylmänmyllynlähdettä on ennallistettu

Lähteitä on Hämeenkaan liepeillä useita, ja Uhrilähde ja Kylmänmyllynlähteet ovat niistä luonnontilaisimpia. Uhrilähteen kautta virtaa vuorokau-

Lähteet ovat kuin hana, jonka kautta harjuissa muodostunut pohjavesi purkautuu esiin. Täällä Jämijärven taianomainen Uhrilähde.

desa vettä 2 400 kuutiota, Kylmänmyllynlähteen kautta 700 kuutiota.

– Pohjaveden määrä vaihtelee vuodesta toiseen. Jos on kuivia kesä ja vähälumisia talvia, lähteeseen ei tule niin paljon vettä.

Kylmänmyllynlähteellä on takavuosina ollut mylly tai kaivo, ja kun lähteellä on kaivettu,

sen veden pinta on laskenut. Viitisen vuotta sitten lähde on Metsähallituksen hankkeella ennallistettu ja patoamalla nostettu veden pintaa. Näin lähteen aluetta saatiin isommaksi, ja siihen myös tuli enemmän kuplivia veden purkauskohtia eli lähteensilmä. Samalla lähdelajiston olosuhteet paranivat. Yleisöä kiinnosti ero Hä-

meenkaan ja Pohjankankaan maastonmuodoissa: miksi viereinen Pohjankangas on litteä? Talvitien mukaan Pohjankankaan pohjoisosa on Hämeenkanasta tavanomaisempi harju, ja ampuma-alue on ollut jäätikön peräntyyssä jokisuisto, johon veden virtaus on kuljettanut maa-aineksia tasaisemmaksi muodostelmaksi.

Jääkauden loppu näkyy maastossa

Harjujen yksityiskohdat kertovat osaltaan tarinaa jääkauden päättymisestä.

– Kun esimerkiksi Jämin Soininharjulla kuljetaan, korkealla on karkeampaa kiveä ja alhaalla hienompaa. Karkeus riippuu siitä, miten kovaa vesi on mennyt: siellä missä aines on karkeampaa, virta on ollut kovempi, Talvitie kertoo.

Jääkauden loppuvaiheessa harjuihin muodostui myös suppakuoppia: jäätiköstä irronnut lohkarie hautautui hiekkään, ja kun se hiljalleen sulii, paikalle jäi jyrkkäreunainen kuoppa. Jämin alueen suurin suppa on Koivistonvati.

Jääkauden jälkeen Jämin alue oli veden peitossa, ja vesi muotoili silloisen järven pohjaa. Jämin alueelta löytyykin hiekkadyyniä ja muinaisia rantatöyryitä.

Harjujen muodostamat harjujonot voivat ovat satoja kilometrejä pitkiä.

– Harjujen kautta on historian aikana kuljettu. Esimerkiksi Kyrönkanan reitti on kuivaa maata, jota on kuljettu pohjoisen suuntaan.

POHJAVESIRETKI KE 21.8.2024 klo 16–20

Tule tutustumaan pohjavesiin! Retken aiheina mm. harjujen synty ja pohjaveden muodostuminen (geologi Pasi Talvitie/Geopark), eri maankäyttömuotojen vaikutukset pohjavesiin sekä pohjavesien suojelu (pohjavesiasiantuntija Hanna Laihin/ELY-keskus) sekä VPK:n ja vesiosuuskunnan toiminta.

Tapahtuma alkaa Jämi-Areenan pihalta klo 16, mistä siirrytään Uhrilähteelle, Perhepuiston uimarannalle ja lopuksi Soininharjun näkötorille. Mahdollisuus bussikuljetukseen. Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille.

Ohjelma ja ilmoittautuminen: www.kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat.

Tilaisuuden järjestää Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry/Kunnostus 2 -hanke, jota rahoittaa Ympäristöministeriö.

Lisätietoja: Ella Ketola: ella.ketola@kvvy.fi, 050 569 5003.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kuva 24 Paikallislehti UutisOiva kirjoitti artikkelin Jämijärven pohjavesiretkestä syksyn matkailulehteen, ja pohjavesitapahtumaa mainostettiin 14.8.2024 ilmestyneessä UutisOivassa.

Seutulehti UutisOiva kirjoitti artikkelin 4.12.2024 lehteen Pinsiön-Matalusjoen pohjaveden virtaamaselvityksestä ja Tampereen Veden vedenotosta, joista keskusteltiin raakkuryhmän kokouksessa 26.11.2024 (Kuva 25).

Miten turvata Pinsiön-Matalusjoen raakut?

Joen taantuva raakkukanta halutaan pelastaa, mutta keinoista ja kulujen maksajista voi olla haastavaa löytää sopua.

• Sakari Ilomäki

HÄMEENKYRÖ. Ikaalisten reitin kunnostushankkeen Raakkuryhmä kokoontui Pinsiössä keskusteltiin muun muassa meneillään olevasta virtaamatutkimuksesta sekä Tampereen roolista Pinsiön-Matalusjoen ja siinä elävän jokihelmisimpukakannan turvaamiseksi.

Tampereen Veden kehityssinööri **Tiia Vuori** kertoi virtaamatutkimuksesta Pinsiön-Matalusjoen ja siihen laskevan Jordanojan uomissa. Selvitystyössä ovat Tampereen omistaman vesiyhtiön lisäksi mukana Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys KVVY, Pirkanmaan ely-keskus, Helsingin yliopisto sekä Afry Finland Oy.

Kriittisiä kysymyksiä ja paikallisia näkökulmia esittivät kylässä pitkään asunut, Nokian Luonto ry:ssä toimiva **Tiina Kauppi** sekä Pinsiön-Matalusjoen varrella asuva **Erkki Eteläaho**. Kauppi kertoi Nokian Luonnon asettaneen tavoitteeksi, että raakku lisääntyy Pinsiön-Matalusjoessa vuonna 2030. Kaupin mukaan joen tilanne huononi, kun Tampereen Vesi aloitti vedenoton Pinsiössä.

– Tampere on mukana Lu-

mo-ohjelmassa, ja lupaa turvata uhanalaiset luontotyypit ja lajit.

– Miten Tampereen Vesi turvaa uhanalaisia lajeja ja vesistöjen tavoitteellista hyvää tilaa Pinsiön-Matalusjoella? Kauppi kysyi.

Vuori totesi tutkimustiedon joen raakkukannan taantumisen ja muutosten ajankohdista aiempina vuosikymmeninä olevan vajavaista.

– Tutkimusten mukaan raakkukannan taantuminen ei ajoitu vedenoton aloittamiseen. Joen tilaan ja virtaaman vähyteen vaikuttaneita tekijöitä on useita, Vuori sanoi.

Meneillään olevissa tutkimuksissa on havaittu, että vedenotto ei aiheuta virtaamavaihteluja joen alajuoksulla.

Kauppi mainitsi veden vähyden joessa merkittäväksi riskitekijäksi raakuille. Joen rannalla ikänsä asunut **Markku Uosukainen** kertoi jokiveden olleen 1960- ja 70-luvulla kauempana alajuoksullakin viileää läpi kesän.

Kallis silta ja uudelle tarve

Eteläaho kertasi alueen tiekuntien kokemuksia raakkujen huomioimisesta.

– Mettisientien sillan uusimisesta kävimme seitsemän vuoden taistelun ja kustannukset kaksinkertaistuivat. Osa tieosakkaista maksaa vuonna 2020 valmistuneen sillan kustannuksia edelleen.

Perkoontiella on niin ikään joen ylittävää silta, joka on vaarassa joutua käyttökieltoon. Eteläaho vertasi tilannetta Tampereen Veden pohjavedenoton

jatkumiseen.

– Jos meidän tiekuntana laiteetaan pihiteihin, niin kyllä minä tulen julkisuuteen nostamaan Perkoontien silta-asian.

LIFE Revives -hankkeen projektipäällikkö **Katja Vainionpää** Pirkanmaan ely-keskuksesta mainitsi joen raakkukannasta, että raakut lisääntyvät glökiditoukka-vaiheeseen, mutta taimien kiduksista joen pohjalle pudottauduttuaan pikkuraakut kuolevat. Jokiuoman kunnostuksilla on mahdollisuus parantaa tilannetta.

– Kunnostuksissa on tulossa aktiivinen vuosi, kunhan lupa-asia saadaan järjestymään, Vainionpää totesi.

Opinnäytetyö selvittää virtaamaa

Tampereen Vedellä on yhdeksän vedenottamoa, joista Pinsiön-Matalusjoen valuma-alueella kaksi, Pinsiön ja Julkujärven pohjavesilaitokset. Vuonna 2023 Tampereen Vesi otti Pinsiön laitoksella pohjavettä noin 4000 kuutio-

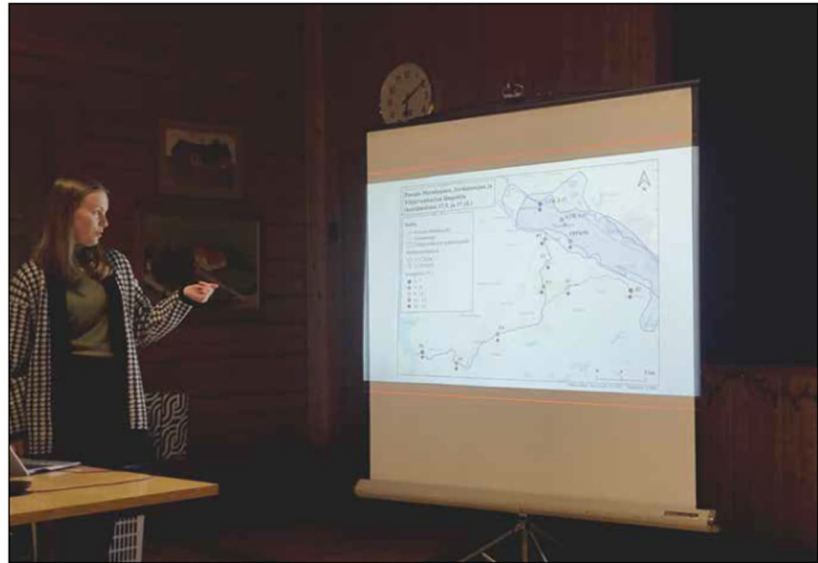
metriä vuorokaudessa ja Julkujärvellä vajaat 1200 kuutiota vuorokaudessa. Laitokset ovat Tampereen Vedelle tärkeitä toiminta- ja huoltovarmuuden kannalta.

Virtaamatutkimuksesta syntyy myös opinnäytetyö, kun Helsingin yliopistossa hydrogeologiaa opiskeleva **Ella Ketola** tekee aiheesta maisterintutkielmansa.

Ketola kertoi, että uomien virtaamaa ja pohjavesivaikutusta tarkastellaan sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä.

– Nykyläannetta tutkitaan muun muassa ottamalla kolmena ajankohtana vesinäytteitä, joista analysoidaan muun muassa sähköjohtavuus ja isotooppi-

koostumus, joka kertoo pohjavesivaikutuksesta, Ketola sanoi. Tampereen kaupunginvaltuustossa on syyskuussa 2024 jätetty aloite jokihelmisimpukan suojelemiseksi Tampereen kaupungin toiminnassa sulkemalla Pinsiön ja Julkujärven vesilaitokset. Aloite tulee valtuuston käsiteltäväksi, kun kaupunki on antanut siihen vastauksen.

Ella Ketola esitteli virtaamatutkimusta, josta hän tekee opinnäytetyötään.

Kuva 25 Paikallislehti UutisOiva kirjoitti artikkelin 26.11.2024 raakkuryhmän kokouksessa käsitellyistä Pinsiön-Matalusjoen pohjaveden virtaamaselvityksestä ja Tampereen Veden vedenotosta.

Jämijärven kesälehteen 2024 tehtiin juttu hankkeen toimista Jämijärvellä (Kuva 26), ja Jämijärven kunnan uutiskirjeissä on mainostettu hankkeen tapahtumia sekä Jämijärven alueellisen vesienhoitoryhmän kokouksia.

**Vesistökunnostushanke
hyvässä vauhdissa
Jämijärvellä**

Teksti: Elina Nystedt

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksellä (KVY Yhdistys) on Jämijärven alueella käynnissä keväällä 2023 alkanut Kunnostus II -vesistökunnostushanke. Hanke toimii koko lkaallisten vesistöreitien alueella ja Jämijärven alue on valittu hankkeen toiseksi pilotti-kohteeksi, jonne konkreettisia kunnostustoimenpiteitä kohdennetaan. Hankkeen kautta voidaan yhdessä maanomistajien sekä eri sidosryhmien kanssa edistää ja kehittää alueen vesistökunnostamista. Jämijärven alueella onkin jo kartoitettu soveliaita kohteita kunnostamiseen ja oltu yhteydessä maanomistajiin.

Jämijärven alueelle on myös perustettu oma alueellinen vesienhoitoryhmä, joka on tavannut nyt kaksi kertaa. Vesienhoitoryhmän tapaamisissa tuodaan tietoa vesistökunnostamisesta ja etenkin kuullaan paikallisten näkemyksiä järven tilan parantamisesta. Ryhmä on kaikille halukaille ja kiinnostuneille avoin, eikä siihen liittymisen sido mihinkään.

Jämijärven läntinen järveläis on vain tyydyttävässä ekologisessa tilassa ja rehevöitynyt. Etenkin tämä järven osa kaipaa siten kunnostustoimenpiteitä valuma-alueella, josta vedet, ravinteet, kiintoaine ja humus valuvat järveläiseen. Tavoitteena on vähentää järven kulkeutuvia ravinteita ja kiintoainetta vesistökunnostusrakenteilla. Hankkeen kautta KVY Yhdistyksen asiantuntijat voivat olla apuna ja hakea yhdessä maanomistajien kanssa

”Hankkeen kautta KVY Yhdistyksen asiantuntijat voivat olla apuna ja hakea yhdessä maanomistajien kanssa ratkaisuja niin vesienhallintarakenteille kuin valtaojien vedenjohtavuuden parantamiseen.”

ratkaisuja niin vesienhallintarakenteille kuin valtaojien vedenjohtavuuden parantamiseen. Vesienhallintarakenteita ovat esimerkiksi kosteikat, joiden avulla pystytään pidättämään ravinteita ja kiintoainetta sekä lisäämään luonnon monimuotoisuutta. Kosteikkajen oikealla sijoittamisella ja kahdentamisella voidaan parantaa myös ympäröivien peltojen kuivavaroja kalvumassoilla ja näin kohennetaan peltojen vesitaloutta. Näin vesistökunnostusrakenteista hyötyy sekä maanomistaja, ympäristö että maisema.

Kunnostus II -hanke on saanut rahalluksensa ympäristöministeriön ja Jämijärven kunnan tehostamishjelmas- ta ja alueen kunnista Hämeenkyrö, Ikaalinen, Jämijärvi, Kinnä, Parkano ja Yläjärvi tukavat hanketta. Lisäksi hanke on saanut avustusta hankkeesta rahoittavaan puupuhdistuslaitokseen Maa- ja vesiteknikan tutkimuskeskuksesta. Hankkeesta tietoa jaetaan myös alueen yritysten ja yrittäjien tukea ja yhteistyötä.

Jämijärven vesistöalueen valuma-alueella etsitään nyt lisää maanomistajia ja tahoja, jotka olisivat halukkaita ryhtymään Jämijärven veden tilaa parantaviin kunnostustoimiin. Mikäli mahdollista soveliaita paikkoja vesienhallintarakenteille tai tarvetta uudempiin kunnostuksiin, niin olethan matalla kynnysellä yhteydessä hankkeen vetäjään Elina Nystedtiin. Myös kaikkia vesienhoitoryhmästä kiinnostuneita kehoitetaan liittymään mukaan joukkoon.

Kysy lisää hankkeesta:

Elina Nystedt
ympäristöasiantuntija, KVY
puh. 03 2461 336
elina.nystedt@kvvy.fi

Pitkänleimen maisemia.
Kuva: Juha Viitala.

Kuva 26 Jämijärven kesälehdessä 2024 juttu KUNNOSTUS 2 -hankkeesta.

Hanke on myös ostanut mainostilaa isompien tapahtumien mainostamiseksi Uutis-Oivasta ja Ylä-Satakunnasta, joista Jämijärven-maastoretken 2025 mainos kuvassa 27.

MAASTORETKI JÄMIJÄRVELLÄ
keskiviikkona 27.8.2025

Tule tutustumaan Neovan Jämiänkeitaan turvetuotanto-alueen vesienkäsittelyyn sekä Avennon tulevan kosteikon paikkaan. Retken kohteisiin siirrytään linja-auton kyydissä. Linja-auton kyytiin voit hypätä joko

- klo 15.30 Ikaalisten Nesteen pihalta (Ikaalisten sisääntulotie 2, 39500 Ikaalinen) tai
- klo 16.00 Jämijärven koulun parkkipaikalta (Koulutie 4, Jämijärvi)

Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille. Mukaan mahtuu 50 ensimmäisenä ilmoittautunutta. Ilmoittautuminen viimeistään 20.8.: www.kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat.

Tilaisuuden järjestää Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen Kunnostus 2 -hanke.

Lisätietoja: Elina Nystedt
elina.nystedt@kvvy.fi, 050 439 4916.

Kuva 27 Mainos Jämijärven maastoretkestä UutisOiva-paikallislehdessä 6.8.2025.

Hanke on ollut esillä sosiaalisessa mediassa KVVY Yhdistyksen Facebook- ja LinkedIn-kanavilla. Facebook-julkaisuja (ensijulkaisut) on hankkeen aikana tehty 24, LinkedInissä hanke on nostettu esiin 3 kertaa.

LinkedIn-julkaisuissa nostettiin esiin yhteistyötä muiden kanssa: siellä kerrotaan yhteistyössä järjestetystä tutustumisretkestä Parkanon Kovesjoen pilottikohteeseen sekä hankkeen kuulumisesta Pirkanmaan luonnon monimuotoisuutta vahvistavaan Helmi-työryhmään ja Ikaalisten reitin alueella sijaitsevasta Helmi-keskittymästä (Kuva 28).

KVVY Yhdistys
 129 seuraajaa
 1 vk •

Kovesjoen vesistöalueella Parkanossa sijaitsee yksi neljästä Vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoittamasta pilottihankkeesta. Pilottihankkeissa etsitään ratkaisuja maa- ja metsätalouden ravinnekuormituksen vesistöjäsiirtoihin ja vesienhallintaan. Kovesjoen ympäristössä on huomioitu turvemaavaltaisen valuma-alueen erityispiirteet.

KVVY Yhdistys, [Suomen metsäkeskus - Finnish Forest Centre](#), [Pirkanmaan ELY-keskus](#) sekä [KVVY Tutkimus Oy](#) järjestivät maastoretken, jossa tutustuttiin muun muassa pilottihankkeessa lähemmäs luonnontilaa kunnostettuun suohon sekä sen alapuolelle rakennettuun kosteikkoon.

Lue blogistamme työn tilaajan, suunnittelijan, maanomistajan ja urakoitsijan tunnelmia retkeltä:
<https://lnkd.in/dQCqXbFv>

#vesiensuojelu

Turvemaiden vesienhallinta - maastoretellä Paimenkivillä
 kvvy.fi

KVVY Yhdistys
 129 seuraajaa
 2 kk • Muokattu •

On ilo, että yhteistyön myötä Pirkanmaalle saatiin useampia Helmi-keskittymiä 🌱

Olemme myös mukana Pirkanmaan Helmi-työryhmässä, ja toimimme hankkeissamme muun muassa alla mainitun Sata-Pirkan harjut -Helmi-keskittymän alueella. Turkimusojalla mukana oli ympäristöasiantuntijamme [Elina Nystedt](#).

Helmi-keskittymät ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kokonaisuuksia tai alueita, jotka tarvitsevat hoitoa luontokadon torjumiseksi. Ne ovat osa ympäristö- sekä maa- ja metsätalousministeriön Helmi-elinympäristöohjelmaa (2021–2030). Vaikutukset eivät ole ainoastaan alueellisia: luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja luontokadon hidastaminen auttaa myös hillitsemään ilmastomuutosta sekä sopeutumaan siihen.

#kvvy #helihojelma #luonnonmonimuotoisuus #luonnonsuojelu

Kuva 28 LinkedIn-julkaisuista kaksi keskittyi yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa: julkaisut Sata-Pirkan harjut -luonnon monimuotoisuuskeskittymästä Ikaalisten reitillä sekä Kovesjoen pilottihankkeesta ja sen yhteydessä järjestetystä turvemaiden vesienhallinnan maastoretkestä.

Ikaalisten reitin alueellisten yhteistyöryhmien toimintaa nostettiin esiin päivitetyn kartan ja somejulkaisun avulla (Kuva 29) sekä Facebookissa että LinkedInissä. Tavoitteena oli kertoa hankkeen toiminnasta ja roolista Ikaalisten reitillä sekä madaltaa kynnystä tulla mukaan toimintaan.

KVVY Yhdistys
Julkaissut: Hanna Mänttinen · 31. maaliskuuta ·

Koordinoimme Ikaalisten reitillä alueellisia yhteistyöryhmiä, joihin saavat tulla mukaan kaikki alueen vesienhoidosta kiinnostuneet. Mukana on yhdistysten, yritysten ja viranomaisten edustajia sekä kuntien asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita.

Ryhmät kokoontuvat kerran, pari vuodessa. Kokoontumiset ovat oivallinen keino tutustua alueen vesistöihin: niiden tilaan, haasteisiin ja toimintamahdollisuuksiin - ja tietenkin muihin vesistöjen tilasta kiinnostuneisiin ihmisiin ja muihin toimijoihin.

Olet lämpimästi tervetullut mukaan, olisiko jokin seuraavista ryhmistä sopiva?

- 1) alueen pohjoisosassa, Luoteis-Pirkanmaalla toimiva LuPi-klubi
- 2) Kyrösjärven ryhmä
- 3) Jämijärven ryhmä
- 4) Raakkuryhmä alueen eteläosassa

Kokoontumisissa käsitellään ajankohtaisia, vesienhoitoon liittyviä aiheita, ja kuullaan myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Esimerkiksi viimeisimmässä Luoteis-Pirkanmaan ryhmän tapaamisessa mukana oli ELY-keskusten valtakunnallisen ilmastoyksikön asiantuntija Antti Miettinen kertomassa alueella yleisen turvapeltojen ilmaston kannalta kestävästä käyttämähdollisuuksista.

Voit tulla mukaan ryhmän toimintaan ilmoittautumalla sopivaan tapahtumaan tai laittamalla sähköpostia, jossa kerrot, minkä ryhmän toiminnasta olet kiinnostunut, osoitteeseen yhdistys@kvvy.fi.

SEURAAVAT TAPAHTUMAT:

9.4. Hämeenkyrössä järjestettävässä Raakkuryhmän kokoontumisessa keskustellaan lähteistä, lähteistöistä ja muista pienvesistä – asiantuntijana paikalla on Pirkanmaan ELY-keskuksen luonnonhoidon asiantuntija Miia Mäklouko. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen luonnonhoidon koordinaattori Suvi Järvenpää kertoo luonnon monimuotoisuuden vahvistamisesta hankkeilla. Ilmoittaudu mukaan: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

6.5. Kyrösjärven ryhmä kokoontuu Ikaalissa yhdessä Ikaalisten reitin vesienhoitoverkoston kanssa. Ilan aikana keskustellaan pienvesistä koskevasta lainsäädännöstä. Asiantuntijoina ovat ympäristöneuvos Arto Paananen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston vesiyksiköstä sekä pienvesien oikeudelliseen suojaan paneutunut väitöskirjatutkija Marika Teini Itä-Suomen yliopistosta. Tilaisuuden ohjelma tarkentuu myöhemmin: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Työtä Ikaalisten reitillä tehdään Ympäristöministeriön Vesienhoito- ja vesienhuolto-ohjelman osarahoittamassa KVVY Yhdistyksen Kunnostus2-hankkeessa: <https://kvvy.fi/.../ikaalisten-reitin-vesienhoito.../>

KVVY Yhdistys
261 followers
Smo · Edited ·

Koordinoimme Ikaalisten reitillä alueellisia yhteistyöryhmiä, joihin saavat tulla mukaan kaikki alueen vesienhoidosta kiinnostuneet. Mukana on yhdistysten, yritysten ja viranomaisten edustajia sekä kuntien asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita.

Ryhmät kokoontuvat kerran, pari vuodessa. Kokoontumisissa käsitellään luonnollisesti ajankohtaisia, alueen vesiin liittyviä aiheita, ja kuullaan myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Kokoontumiset ovatkin oivallinen keino tutustua alueen vesistöihin: niiden tilaan, haasteisiin ja toimintamahdollisuuksiin - ja tietenkin muihin vesistöjen tilasta kiinnostuneisiin ihmisiin ja muihin toimijoihin.

Sinä, yhdistyksesi, yrityksesi tai organisaatiosi on lämpimästi tervetullut mukaan - olisiko jokin seuraavista ryhmistä sopiva?

- 1) alueen pohjoisosassa, Luoteis-Pirkanmaalla toimiva LuPi-klubi
- 2) Kyrösjärven ryhmä
- 3) Jämijärven ryhmä
- 4) Raakkuryhmä alueen eteläosassa

Voit tulla mukaan ryhmän toimintaan ilmoittautumalla sopiviin tapahtumiin tai laittamalla sähköpostia, jossa kerrot, minkä ryhmän - tai ryhmien! - toiminnasta olet kiinnostunut, osoitteeseen yhdistys@kvvy.fi

SEURAAVAT TAPAHTUMAT:

9.4. Hämeenkyrössä järjestettävässä Raakkuryhmän kokoontumisessa keskustellaan lähteistä, lähteistöistä ja muista pienvesistä – asiantuntijana paikalla on luonnonhoidon asiantuntija Miia Mäklouko (Pirkanmaan ELY-keskus). Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen luonnonhoidon koordinaattori Suvi Järvenpää kertoo luonnon monimuotoisuuden vahvistamisesta hankkeilla. Ilmoittaudu mukaan: <https://link.in/e9aWX-Bh>

6.5. Kyrösjärven ryhmä kokoontuu Ikaalissa yhdessä Ikaalisten reitin vesienhoitoverkoston kanssa. Ilan aikana keskustellaan pienvesistä koskevasta lainsäädännöstä sekä uudesta rakentamislaista. Asiantuntijoina ovat muun muassa ympäristöneuvos Arto Paananen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston vesiyksiköstä sekä pienvesien oikeudelliseen suojaan paneutunut väitöskirjatutkija Marika Teini University of Eastern Finlandista. Tilaisuuden ohjelma tarkentuu myöhemmin, seuraa ilmoittelumme ja <https://link.in/e9aWX-Bh>

Työtä Ikaalisten reitillä tehdään Ympäristöministeriön osarahoittamassa KVVY Yhdistyksen Kunnostus2-hankkeessa: https://link.in/evRu5_HZ

#kvvyyhdistys #yhteistyö #vesiensuojelu #kunnostus2

Show translation

Ikaalisten reitin alueelliset vesienhoitoryhmät

Luoteis-Pirkanmaan ryhmä (LuPi-klubi)

Jämijärven ryhmä

Kyrösjärven ryhmä

Raakkuryhmä

Ikaalisten reitin alueelliset vesienhoitoryhmät

Luoteis-Pirkanmaan ryhmä (LuPi-klubi)

Jämijärven ryhmä

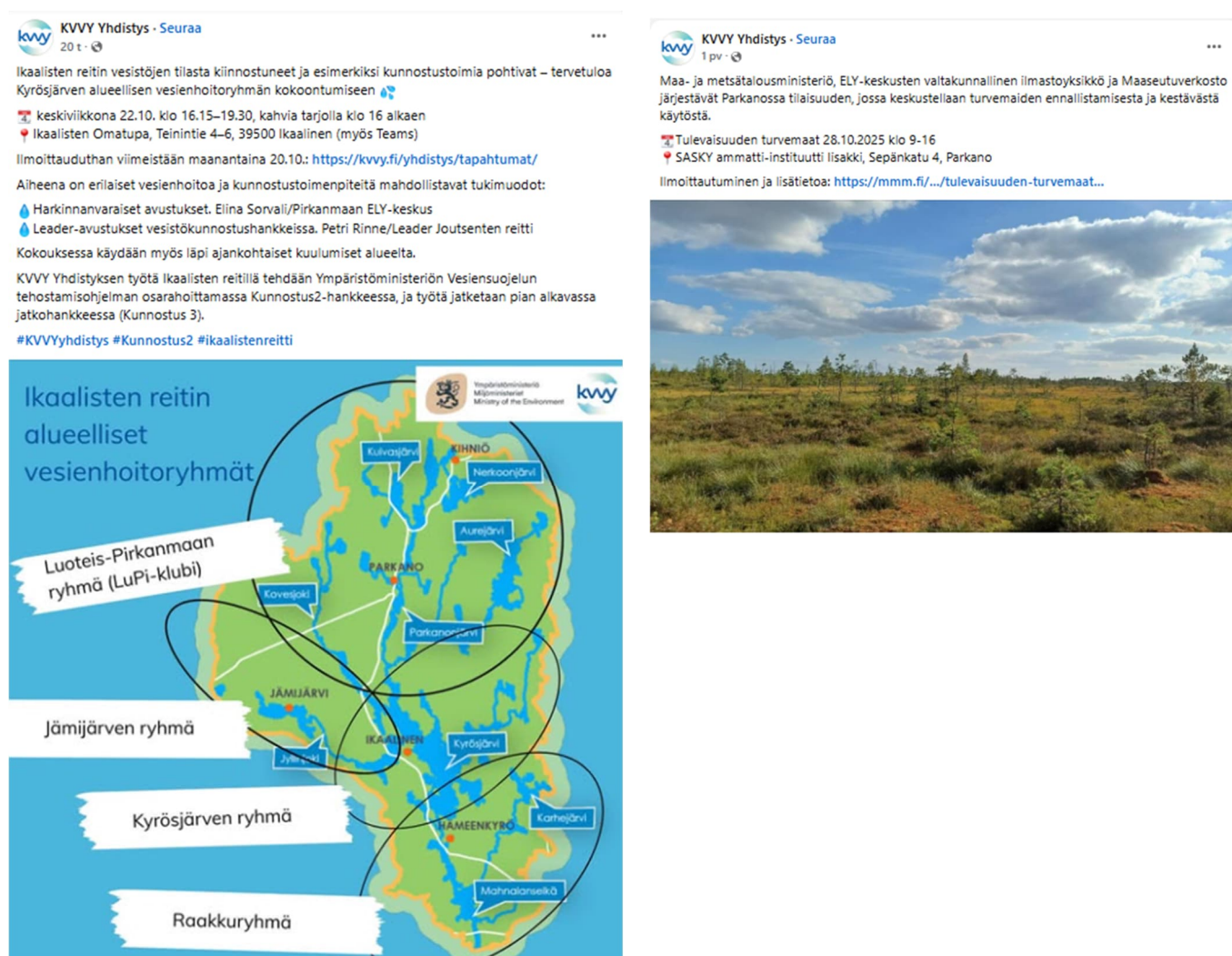
Kyrösjärven ryhmä

Raakkuryhmä

Kuva 29 Hankealuekuvan sekä LinkedIn- ja Facebook-julkaisujen avulla haluttiin lisätä tietoa hankkeen toiminnasta ja houkutella uusia ihmisiä mukaan yhteistyöryhmien toimintaan.

Tapahtumista, esimerkiksi alueellisten ryhmien kokoontumisista ja retkistä, on viestitty etu- ja jälkikäteen hankkeen verkostoissa, KVVY Yhdistyksen tapahtumasivulla sekä KVVY Yhdistyksen Facebook-sivulla (Kuva 30-33). Facebook-tapahtumia ja tietoa tulevista tapahtumista on jaettu noin 15 alueellisessa Facebook-ryhmässä hankealueella kuten esimerkiksi seuraavissa: Hämeenkyrössä puhutaan, Puskaradio Jämijärvi, Honkajoki, Parkanon puskaradio, Jämijärvi, Kankaanpään puskaradio ja Pinsiö.

Facebookissa on nostettu esiin myös hankkeessa kirjoitettuja blogiartikkeleita (Kuva 34) ja konkreettisia toimia, kuten puupuhdistamotalkoita ja viitasammakkokartoitusta (Kuva 35 ja kuva 36)

Kuva 30 Hankkeen Facebook-julkaisu tulevasta Kyrösjärven ryhmän kokouksesta ja Maa- ja metsätalousministeriön ja ELY-keskuksen järjestämästä Tulevaisuuden turvemaat tilaisuudesta.

KVVY Yhdistys
20. lokakuu 2023

Jämsijärvellä oli keskiviikkona tupa täynnä, kun vesienhallinnasta kiinnostuneet kuntalaiset pääsivät keskustelemaan ja miettimään vesienhallinnan asioita oman kotikunnan alueella. Kiitokset kaikille aktiivisesta osallistumisesta ja Jämsijärven kunnan tuesta hankkeelle! Ensimmäisen puolella aloitellaan sitten Jämsijärven oman yhteistyöryhmän kanssa, jonne kaikki aiheesta kiinnostuneet ovat tervetulleita. Hieno startti, tästä on hyvä jatkaa!

JÄMSIJÄRVI

Jämsijärven kunta
19. lokakuu 2023

Keskiviikkona keskusteltiin Jämsin luontokeskuksessa vesienhallinnasta! 🌊

Jämsijärven kunta on mukana KVVY Yhdistyksen Ikaalisten ja Jämsijärven reitin valuma-alueen kunnostushankkeessa (Kunnostus 2 -hanke), jonka turvin on tarkoitus parantaa vesistöjen laatua kunnan alueella.

Illan aikana saatiin mukavasti tietoa vesienhallinnasta niin teorian kuin käytännön esimerkkien avulla. Lopuksi käytiin keskustelua ja tehtiin merkintöjä karttoihin sellaisista paikoista, jotka ovat herättäneet keskustelua veden laadun ja liikkeen näkökulmasta.

Jämsijärvellä on tarkoitus perustaa oma yhteistyöryhmä suunnittelemaan vesistön kehittämistä. KVVY Yhdistys fasilitoi ryhmän toimintaa ja tarjoaa hankkeen puitteissa asiantuntija-apua toimenpiteiden suunnitteluun. Parhaimmillaan yhteistyön avulla alueelle saadaan kohdennettua hankerahaa ja parannettua vesistön laatua. Tärkeintä on eri osapuolten vapaaehtoisuus ja yhteistyö. 🙌

Pysy kuulolla, kun ryhmä kokoontuu ensimmäistä kertaa tulevana keuhäälvenä!

KVVY Yhdistys

Lisätietoa Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:stä löytyy täältä:
<https://kvvy.fi/yhdistys/yhdistystoiminta/>

Kuvat: Mia-Maria Koski, KVVY Yhdistys

KVVY Yhdistys
7. maaliskuuta

Vielä ehti mukaan! Ilmoittautu 12.3. mennessä osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>
Tapahtuma on kaikille avoin ja maksuton. Tervetuloa!

ke, 20. maalisk.
Jämsijärven vesienhallinta tilaisuus

KVVY Yhdistys loi tapahtuman.
11. syyskuu 2023

ke, 18.10.2023
Jämsijärven alueen vesienhallintatilaus

Jämsijärven luontokeskus, Sormelantie 77, 38800 Jämsi
11 henkilöä kiinnostunut

KVVY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 8. marraskuuta 2024

Pirkanmaan ELY-keskuksen koollekutsu Ikaalisten reitin vesienhoitoverkosto kokoontui tänään viikolla Nokian Kerhossa. Yhdistyksemme Kunnostus 2 -hanke toimii alueella neljän paikallisen ryhmän avulla, ja Elin Nystedt kertoi kokouksessa hankkeen toimista Ikaalisten reitillä.

Parikymmenpäinen osallistujajoukko sai tietoa myös muun muassa vesistöjen tyypittelyyn muutoksista ja muutoksen vaikutuksista alueella. Erityisen paljon ajatuksia herätti Luhalahden Pitkälän suojeluyhdistys ry:n Olli Hämäläisen yhteenvedon yhdistyksen toiminnasta. Yhdistys on viime vuosina tehnyt monipuolisesti kunnostus- ja hoitotoimia, seuranta- ja vaikuttamistyötä parantaakseen pienen Pitkälän tilaa. Vaikuttamistyötä on suunnattu myös laajemmalle, muidenkin pienen järven suojelun osaksi.

KVVY Yhdistyksen Kunnostus2-hanke on saanut rahoitusta ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta.

#kvvy #kvvyhdistys #kunnostus2

KUNNOSTUS 2-hankkeen
Ikaalisten reitin valuma-alueen alueelliset vesienhoito-ryhmät

Lupi-kuoli
Kyröjärven ryhmä
Jämsijärven ryhmä
Raakikuryhmä

Polonin Sali
Vesihoidon
syyskokous
15-18

Näytä kävijätiedot ja mainokset

Mainostu julkaisu

2 jakoa

KVVY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 10. joulukuuta 2024

Ikaalisten reitin Kunnostus2-hankkeen kokoontumiset ovat nyt tältä vuodelta ohi, kun Kyröjärven ryhmä kokoontui hämäränyhdyssä Omalle Tuvalle Ikaalisten vanhaan kauppalaan. Kokoontumisissa syvennyttiin valuma-alueiden vesienhallintamenetelmiin sekä Luhalahden Pitkälän suojeluyhdistyksen toimintaan. Tapaaminen ilmensi verkostojen tärkeyttä: voimme auttaa toinen toisiamme ja etsiä vastauksia kysymyksiin, yhdistykset kuulevat toistensa kokemuksista sekä saavat vertaistukea omien vesistöjensä kunnostushankkeidensa suunnitteluun.

Kunnostus2-hanke on saanut rahoitusta ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta.

#kvvyhdistys #yhdyssä #kunnostus2

Omalle Tuvalle

Kuva 31 Viestintää alueellisten ryhmien tapaamisista Facebookissa.

KVYY Yhdistys
17. elokuu 2023 · 🌐

Tervetuloa Hämeenkyrön pohjavesipäivään ensi viikon keskiviikkona 23.8.! Luvassa sekä maastokäyntiä että pohjavesialueita esitelmää.

Ilmoittaudu tästä linkistä: <https://c6c4k548.caspio.com/dp/25d08000e0b35778dff4985a760>

ke. 23.8.2023

Pohjavesipäivä Hämeenkyrössä

Tornitie 34, 39200 Kyröskoski

1 henkilö osallistui

🌟 Kiinnostunut

KVYY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 22. elokuu 2024 · 🌐

Keskiviikkoinen pohjavesiretki suuntasi pohjavesien syntylähteille, Jämijärvelle. Kolmikymmenpäinen retkikunta sai kuulla harjujen synnystä ja pohjaveden muodostumisesta, eri maankäyttömuotojen vaikutuksesta pohjavesiin ja pohjavesialueiden suojelusta sekä Jämijärven VPK:n ja Jämijärven vesiosuuskunnan toiminnasta.

Onnistuneen retken johtajana toimi jo useamman kesän meillä työskennellyt hankeassistenttimme Ella Ketola. Kiitos kaikille hyvistä puheenvuoroista, keskusteluista ja siitä, että oltte mukana!

Retki järjestettiin osana ympäristöministeriön Vesienhuollon tehostamisohjelman rahoittamaa Kunnostus 2 -hanketta: <https://kvvy.fi/.../ikaalisten-reitin-vesienhoitotyön.../>

#kvvy #kunnostus2

👤 Hanna Määttänen

Näytä kävijätiedot ja mainokset

Mainosta julkaisua

KVYY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 15. heinäkuu 2024 · 🌐

Keskiviikkona 21.8. järjestetään Jämijärvellä pohjavesiretki! Retkellä käydään muun muassa Uhrilähteellä, missä geologi Pasi Talvitie kertoo harjujen synnystä ja pohjaveden muodostumisesta. Lisäksi retkellä kuullaan Jämijärven VPK:n ja Vesiosuuskunnan toiminnasta, ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pohjavesiasiantuntija Hanna Laihinin kertoo, millä tavalla maankäyttö vaikuttaa pohjavesiin ja kuinka niitä on mahdollista suojella.

🕒 Aika: ke 21.8. klo 16-20

📍 Paikka: lähtö Jämi Areenan pihasta (Jämintie 655) klo 16

Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin, tervetuloa mukaan! Ensimmäiset 50 ilmoittautunutta mahtuvat bussin kyytiin. Ilmoittaudu 16.8. mennessä: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Tapahtuman ohjelma löytyy myös täältä: https://kvvy.fi/.../Jamijarven_pohjavesiretki_ohjelma210824...

Retki järjestetään osana Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä ja ympäristöministeriön Vesienhuollon tehostamisohjelman rahoittamaa Kunnostus II -hanketta: <https://kvvy.fi/.../ikaalisten-reitin-vesienhoitotyön.../>

👤 Ella Ketola

#kvvy #kunnostus2

Julkainen · Kaikki Facebookin käyttäjät ja muut ihmiset

Pohjavesiretki Jämijärvellä keskiviikkona 21.8.2024 klo 16-20

Lähtö bussilla Jämi Areenan pihasta (Jämintie 655) klo 16, paluu Jämi Areenalle klo 20.

OHJELMA

- 📍 Uhrilähte (Uhrilähtentie)
- Harjujen synty ja pohjaveden muodostuminen - geologi Pasi Talvitie, GeoPark
- 📍 Perhepuiston uimaranta (Perhepuistontie)
- VPK:n toiminnan ja Jämijärven vesiosuuskunnan toiminnan esittely.
- Tämän jälkeen paluu bussilla Jämi Areenalle, josta siirrytään jalkaisin läheiselle Soininharjun näköalapaikalle.
- 📍 Soininharjun näköalapaikka
- Eri maankäyttömuotojen vaikutukset pohjavesiin ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat - pohjavesiasiantuntija Hanna Laihinin, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin, tervetuloa mukaan! Ensimmäiset 50 ilmoittautunutta mahtuvat bussin kyytiin. Ilmoittautuminen viime. 16.8.: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Tapahtuman ohjelma löytyy myös täältä: https://kvvy.fi/.../Jamijarven_pohjavesiretki_ohjelma210824...

Retki järjestetään osana Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä ja Kunnostus II -hanketta:

KVYY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 15. elokuu · 🌐

Hyppää bussiin Ikaalisista tai Jämijärveltä - lähdetään porukalla tutustumaan Jämiänkeitaen turvetuotantoalueeseen sekä Avennon suunniteltuun kosteikkoon ja siihen, millaisilla rakenteilla ja toiminnoilla voidaan vaikuttaa vesien tilaan 🌿

Maastoon suuntautuvalle retkelle Neovan ympäristöasiantuntija Päivi Karila kertoo turvetuotantoalueen vesien käsittelystä Jämiänkeitaalla. Lisäksi tutustumme Avennon tulevaan kosteikkoon, mukana on KVYY Yhdistyksen suunnitteleja Kaisa Kärkäävaara kertomassa kosteikoista ja niiden suunnittelusta. Matkalla hörpätään myös kahvit.

Tutustumisretkelle lähdetään keskiviikkona 27.8.2025, ja kyytiin pääsee:

- 🕒 klo 15:30 Ikaalisten Nesteen pihalta (Ikaalisten sisäntulotie 2, 39500 Ikaalinen) tai
- 🕒 klo 16:00 Jämijärven koulun parkkipaikalta (Koulutie 4, Jämijärvi).

Paluu samalla reitillä, takaisin Ikaalisissa ollaan kello 20. Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille. Yllä sään mukainen vaatetus ja kumisaappaat.

Mukaan mahtuu 50 ensimmäisenä ilmoittautunutta, ilmoittautuminen viimeistään 20.8.: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Tilaisuuden järjestää Kokemäenjoen vesistön vesienhuollon yhdistyksen Kunnostus 2 -hanke, jota on rahoitettu Ympäristöministeriön Vesienhuollon tehostamisohjelmasta.

ke. 27. elok.

Jämijärven maastoretki ke 27.8.2025

1 osallistui · 4 oli kiinnostunut

Kuva 32 Viestintää hankkeen tapahtumista Facebookissa.

KVVY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 10. joulukuuta 2024 ·

Ikaalisten reitin Kunnostus2-hankkeen kokoontumiset ovat nyt tältä vuodelta ohi, kun Kyröjärven ryhmä kokoontui hämähännyssyissä Omalle Tuvalle Ikaalisten vanhaan kauppalaan. Kokoontumisessa syvennettiin valuma-alueiden vesienhallintamenetelmiin sekä Luhalahden Pitkäjärven suojeluyhdistyksen toimintaan. Tapaaminen ilmensi verkostojen tärkeyttä: voimme auttaa toinen toisiamme ja etsiä vastauksia kysymyksiin, yhdistykset kuulevat toistensa kokemuksista sekä saavat vertaistukea omien vesistökunnostushankkeidensa suunnitteluun.

Kunnostus2-hanke on saanut rahoitusta ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta.

#kvvyhdistys #yhdessä #kunnostus2

KVVY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 25. huhtikuuta ·

Kyröjärven ryhmä kokoontuu Ikaalisissa yhdessä Ikaalisten reitin vesienhoitoverkoston kanssa, tervetuloa mukaan 🌊

Aika: tiistaina 6.5.2025 klo 16.00–19.00, kahvia tarjolla klo 15.30 alkaen
Paikka: Ikaalisten Omatupa, Teinintie 4-6, 39500 Ikaalinen (myös Teams)
Ilmoittauduthan viimeistään ti 29.4.: <https://kvvy.fi/yhdistys/tapahtumat/>

Illan aikana keskustellaan paitsi alueen ajankohtaisista kuulumisista myös esimerkiksi pienvesiä koskevasta lainsäädännöstä, joka on herättänyt alueella keskustelua, ja mukana onkin pienvesien oikeudellisesta suojasta kiinnostunut vältökirjattutkija Marika Teini.

OHJELMA:

- 🌊 Pirkanmaan ELY-keskuksen ajankohtaiset kuulumiset vesienhoidossa. Kukka Kujala, Pirkanmaan ELY-keskus
- 🌊 KVVY Yhdistyksen ajankohtaiset kuulumiset Ikaalisten reitiltä. Elina Nystedt, KVVY Yhdistys
- 🌊 Pienvesiä koskeva lainsäädäntö. Marika Teini, Itä-Suomen yliopisto
- 🌊 Vesistökunnostuksiin liittyvät vesilupaprosessit. Arto Paananen, Aluehallintovirasto
- 🌊 Vesienhoidon tilataivoitteen ja ajantasainen lainsäädäntö. Salla Hartikainen, Pirkanmaan ELY-keskus

Työtä Ikaalisten reitillä tehdään Ympäristöministeriön osarahoittamassa KVVY Yhdistyksen Kunnostus2-hankkeessa: <https://kvvy.fi/.../ikaalisten-reitin-vesienhoitotyön.../>

KVVY Yhdistys
25. syyskuuta klo 15.24 ·

Puupuhdistamoista asiaa vesistökunnostajien aamukahvilla perjantaina 27.9. klo 8.30-10. Aiheena on "Rankapuunpuista joulukuusikehiköihin: puulisäyksillä tehoa vesistökunnostuksiin". Asiantuntijana paikalla on Kari-Matti Vuori Suomen ympäristökeskuksesta (Syke).

Vesistökunnostusverkoston isännöimät etäaamukahvit ovat tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia, joihin kuka tahansa kiinnostunut voi liittyä mukaan.

VESI!
Vesistökunnostajien aamukahvit | Vesi.fi
Tervetuloa vesistökunnostajien aamukahville kuukauden viimeinen perjantai klo 8:30-10:00. A...

KVVY Yhdistys
Julkaisija: Hanna Määttänen · 2. syyskuuta klo 11.38 ·

Turvetuotantoalueiden vesien käsittely tuli tutuksi maastoretkeiläisille, kun bussi ja parikymmentä retkeiläistä suuntasi Jämijärven seudulle.

Satakunnan ELY-keskuksen ylitarkastaja Tiina Normia kertoi mukanaolijoille turvetuotantoalueen sääntelystä ja valvonnasta. Sen jälkeen osallistujat perehtyivät Pirkanmaan ja Satakunnan rajamailla sijaitsevan Jämijärven turvetuotantoalueen vesienhallintarakenteisiin Neovan Päivi Karlian ja Mikko Vahosalmen avulla.

Retkeiläiset pääsivät tutustumaan myös Jämijärven Avennolle suunniteltuun kosteikkoalueeseen, missä KVVY Yhdistyksen suunnittelija Kaisa Kätkävaara kertoi kosteikon suunnittelusta ja toimintaperiaatteista.

Elina Nystedt

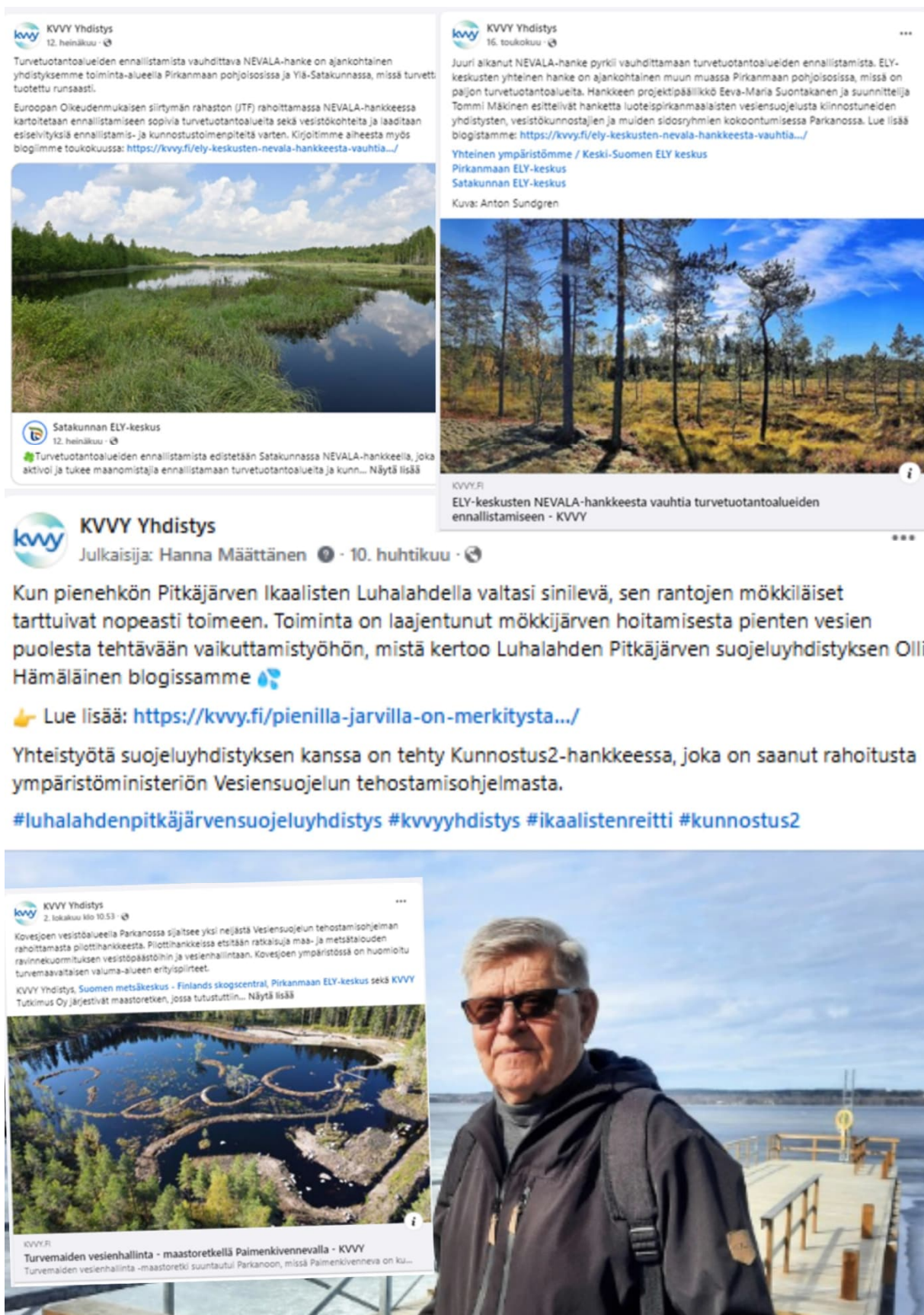
Retki järjestettiin osana Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä kehittävää Kunnostus2-hanketta, Ympäristöministeriö on rahoittanut hanketta vesiensuojelun tehostamisohjelmasta. Alueen kunnista Hämeenkyrö, Ikaalinen, Parkano, Ylöjärvi, Jämijärvi ja Kihniö tukevat hanketta, joka on saanut avustusta myös Ikaalisten säästöpankkisäätiöltä sekä Maa- ja vesiteknikan tuki ry:ltä.

#KVVYyhdistys #jämijärvi Jämijärven kunta Neova Group Satakunnan ELY-keskus

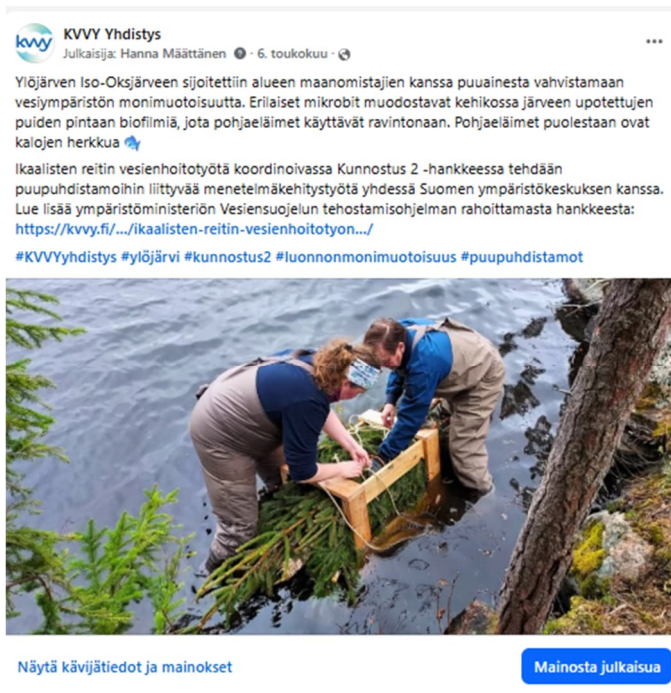

🌊 Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry LUVY, Satakunnan ELY-keskus ja 5 muuta

Kuva 33 Hankkeen Facebook-julkaisuja eri tilaisuuksista.

Kuva 34 Facebook-nostoja hankkeesta kirjoitetuista blogiartikkeleista.

Kuva 35 Facebookissa kerrottiin myös hankkeen puupuhdistamoiden parissa tehtävästä työstä.

Kuva 36 Viitasammakot herättävät paljon kysymyksiä ja ajatuksia. Hankkeen someviestinnässä haluttiin tehdä aiheesta tutummaksi.

3. HANKKEEN RESURSSIT JA TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO

Kokonaisvastuu hankkeen toteuttamisesta oli ympäristöasiantuntija Elina Nystedtillä. Nystedt vastasi hankkeen hallinnoinnista ja raportoinnista. Hankkeen aikana hankkeen toteuttamiseen osallistuivat Nystedtille lisäksi kehityspäällikkö Hanna Arola, kehitysjohdaja Janne Pulkka, suunnittelijat Riku Huuskola, Kaisa Kähkövaara, Tiina Nuortimo ja Arto Karjalainen, ympäristöasiantuntijat Kirsi Kuoppamäki ja Sami Ojala, viestintäpäällikkö Miia-Maria Aarnava (toukokuuhun 2024 saakka), viestintäasiantuntija Hanna Määttänen (toukokuusta 2024 alkaen) ja hankeassistentti Ella Ketola. Suomen ympäristökeskuksesta hankkeen toteutuksesta vastasi johtava tutkija Kari-Matti Vuori.

Hankkeen kirjanpidosta vastasi KVVY Yhdistyksen taloushallinto. Päävastuu kirjanpidosta on hankkeen aikana ollut talous- ja hallintojohtaja Vuokko Vallilla maaliskuuhun 2024 asti ja sen jälkeen taloussihteeri Sanna Popalla.

4. KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

Hankkeen toteutuneet kustannukset koko hankkeen ajalta olivat yhteensä 232 717,44 euroa. Hankkeen kustannukset muodostuivat pääosin hankehenkilöstön palkkakustannuksista. Kaikki hankehenkilöt pitivät kirjaa työajankäytöstä ja hanketyö kirjattiin hankkeelle annetulle projektinumerolle. Kirjanpidossa hankkeella oli oma kustannuspaikka, jolle kaikki hankkeen kulut kirjattiin. Syke vastasi omasta kirjanpidostaan. Ostopalvelu- ja palkkiokustannukset kirjattiin arvonlisäverollisena. Ostopalvelukustannuksia muodostui pääosin puupuhdistamoiden rakentamismateriaalista, vesi- ja pohjaeläinnäytteistä, lehti-ilmoituksista sekä maastoretkien linja-autokuljetuksesta. Lisäksi kustannuksia muodostui alueellisten ryhmien kokoustarjoiluista ja tilavuokrista sekä matkakustannuksista. Lisäksi hankkeen aikana hankkeelle on kertynyt talkootyötä yhteensä 11 020 euron arvosta.

Hankkeelle myönnetty avustus oli 55 prosenttia eli hakijalla oli hankkeessa 45 % omarahoitusosuus. Hankkeen omarahoitukseen osallistui alueen kunnista Parkanon kaupunki, Ikaalisten kaupunki, Ylöjärven kaupunki, Hämeenkyrön kunta, Kihniön kunta ja Jämijärven kunta. Lisäksi hankkeen rahoitukseen osallistui Ikaalisten säästöpankkisäätiö (4000 euroa) ja Maa- ja vesitekniikan tuki ry (34 348 euroa). Myös kertynyt talkootyö oli osa hankkeen omarahoitusta.

Hankkeen rahoittajien logot:

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Maa- ja
vesitekniikan tuki

IKAALISTEN
SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ

YLÖJÄRVI

JÄMIJÄRVI

Ikaalinen

Hämeenkyrö

PARKANO

5. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Hankkeen keskeiset sidosryhmäkumppanit olivat Pirkanmaan ELY-keskus, Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunta ja hankealueen kunnat. Merkittävimpiä sidosryhmätahoja ovat hankkeen aikana olleet Pirkanmaan ELY-keskus, alueen kunnat, paikalliset yhdistykset ja yritykset. Hanke teki tiivistä yhteistyötä myös muiden alueella toimivien tahojen kanssa. Lisäksi hanke teki tiivistä yhteistyötä muiden alueella meneillään olevien hankkeiden sekä muiden KVVY Yhdistyksen hankkeiden kanssa.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Tekijät:

Hankevastaava, FM

Elina Nystedt

Kehityspäällikkö, FT

Hanna Arola

Viestintäasiantuntija, FM

Hanna Määttä

Suunnittelija, MTI

Kaisa Kähkö

Suunnittelija, Agrologi

Riku Huuskola